

UCHWAŁA Nr 568 . 114 .2021
ZARZĄDU POWIATU W SIERPCU
z dnia 7 grudnia 2021 r.

w sprawie przedstawienia Radzie Powiatu Sierpeckiego „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sierpeckiego na lata 2017 – 2022 za lata 2019-2020”

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1973), art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 920 z późn. zm.) oraz § 77 ust. 1 Statutu Powiatu Sierpeckiego uchwalonego Uchwałą Rady Powiatu w Sierpcu Nr 22.IV.2018 z dnia 28 grudnia 2018r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 499) uchwała się, co następuje:

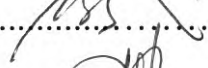

§ 1. Przedstawia się Radzie Powiatu Sierpeckiego raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sierpeckiego na lata 2017-2022” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd:

- 1) Andrzej Cześnik - Przewodniczący
- 2) Sławomir Olejniczak - członek
- 3) Marek Chyliński - członek
- 4) Sławomir Krystek - członek
- 5) Dariusz Twardowski - członek

.....
~~~~  
.....  
~~~~  
.....
~~~~  
.....  
~~~~  
.....

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA RAPORTU Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA NA LATA 2017-2022 ZA LATA 2019-2020

Zgodnie z art. 18, ust 2 i ust 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (tekst jednolity Dz. U. 2021 r., poz.1973) organ wykonawczy powiatu co 2 lata sporządza raport z realizacji programu ochrony środowiska. Po przedstawieniu raportu radzie powiatu przekazywany jest do organu wykonawczego województwa, w tym przypadku do Zarządu Województwa Mazowieckiego. Uchwałą z dnia 30 maja 2017 r. Nr 220.XXXVI.2017 Rady Powiatu Sierpeckiego przyjęto „Program ochrony środowiska Powiatu Sierpeckiego na lata 2017-2022” zwany dalej Programem .

Program jest dokumentem planowania strategicznego, uwzględniającym cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1057).

Głównym i nadrzędnym celem „Raportu z wykonania „Programu ochrony środowiska Powiatu Sierpeckiego na lata 2017-2022” za lata 2019-2020 jest przedstawienie postępu realizowanych zadań i poziomu osiągnięcia wskaźników przyjętych w Programie co pozwoli na analizę stopnia realizacji założonych celów i podjęcie dalszych działań w celu jego realizacji.

2. CELE W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA LATA 2017-2022.

Przeprowadzenie w Programie oceny stanu środowiska pozwoliło na określenie głównych celów w powiecie sierpeckim z podziałem na poszczególne obszary interwencji, kierunki interwencji oraz zadania. Wyznaczone cele uwzględniają cele określone dla województwa mazowieckiego.

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatycznych.

Cel: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza. Poprawa jakości powietrza i klimatu.

2. Zagrożenia hałasem

Cel: Ochrona przed hałasem.

3. Promieniowanie elektromagnetyczne

Cel: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym PEM.

4. Gospodarowanie wodami

Cel: Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

5. Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej.

6. Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.

7. Gleby

Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.

Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem czynników naturalnych i antropogenicznych.

8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu sierpeckiego.

9. Zasoby przyrodnicze

Cel: Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej.

Cel: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Cel: Zwiększanie lesistości.

10. Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Program zadaniowy na lata 2017 – 2022

W ramach poszczególnych obszarów i kierunków interwencji dla każdego celu wyznaczone zostały zadania, które powinny zostać podjęte. Zadania zostały przedstawione w podziale na zadania własne Powiatu oraz monitorowane. Planowane inwestycje określone dla Powiatu Sierpeckiego ujęto w harmonogramie zadań, na podstawie którego oszacowano stopień realizacji założeń programowych. Realizację inwestycji w gminach (zadania monitorowane) określono na podstawie raportów o stanie gmin zamieszczonych na stronach urzędów gmin powiatu sierpeckiego w Biuletynie Informacji Publicznej.

Uwarunkowania realizacji Programu

Główne cele i kierunki działań określone w Programie są w pełni zgodne z polityką ochrony środowiska, prowadzoną na podstawie strategii rozwoju, programów, dokumentów programowych oraz Programem ochrony środowiska województwa mazowieckiego. Istotnym elementem realizacji Programu jest jego monitoring polegający na ciągłym systemie obserwacji i kontroli realizacji wyznaczonych zadań. W monitoringu osiągnięcia celów ekologicznych wykorzystuje się wyniki monitoringu środowiska, a także oceny porównawcze skali osiągnięć z osiągnięciami planowanymi. W związku z tym głównymi miernikami realizacji celów Programu są wskaźniki realizacji Programu, których porównanie w kolejnych latach pozwala na śledzenie dynamiki zmian.

3. ZMIANY ZACHODZĄCE W ŚRODOWISKU W LATACH 2019-2020

3.1. Jakość powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatycznych.

Cel: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza. Poprawa jakości powietrza i klimatu.

Ocena jakości powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 r., poz. 1973) Główny Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów.

W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

W 2021 roku została wykonana roczna ocena jakości powietrza za 2020 rok dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów Pb w PM₁₀, arsen As w PM₁₀, kadm Cd w PM₁₀, nikiel Ni w PM₁₀, benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀.

Ocena obejmowała klasyfikację stref ze względu na:

- **kryterium ochrony zdrowia ludzi** - wykonana została w czterech strefach (aglomeracja warszawska, miasto Radom, miasto Płock, **strefa mazowiecka**) dla: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, ozonu, pyłu PM₁₀, PM_{2.5}, metali i WWA w pyłe PM₁₀.

- **Kryterium oceny roślin** – w 1 strefie (strefa mazowiecka) dla SO₂, tlenków azotu NO_x i ozonu.

Powiat sierpecki zaklasyfikowany jest do **strefy mazowieckiej**.

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów: dopuszczalnego, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031 ze zmianami). Akt posiada tekst jednolity ogłoszony w Obwieszczeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845).

Na terenie powiatu sierpeckiego do 2021 r. brak było punktów pomiarowych jakości powietrza prowadzonych przez GIOŚ. Ocena jakości powietrza jest prowadzona przy wykorzystaniu metody modelowania matematycznego. Modelowanie na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w Polsce za 2020 rok wykonano z wykorzystaniem Centralnej Bazy Emisyjnej dla Polski przygotowanej przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami IOŚ-PIB dla roku bazowego 2019.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza wykonanej na podstawie danych za 2020 r. określono strefy, w których należy podjąć działania w celu przywrócenia obowiązujących standardów jakości powietrza.

W zakresie stężeń m. in. takich zanieczyszczeń jak: SO₂, NO₂, CO, benzen, ozon (w odniesieniu do poziomu docelowego), ołów, arsen, kadm, nikiel powiat sierpecki został zaliczony do klasy A czyli do terenów, na których nie zostały przekroczone wartości dopuszczalne.

Największe problemy występowały w przypadku zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne:

- pył zawieszony PM₁₀ (24-h) i pył zawieszony PM_{2.5} (rok) oraz mających określone poziomy docelowe:
- benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀ (rok).

Wyniki przeprowadzonej oceny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5})

Lp.	Nazwa strefy	Symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
		SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
1	Aglomeracja Warszawska	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ¹ ²
2	miasto Płock	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A ¹ ²
3	miasto Radom	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A ¹ ²
4	strefa mazowiecka	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C ¹ ²

¹⁾ dla ozonu – poziom celu długoterminowego, wszystkie strefy uzyskały klasę D2

²⁾ dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A

W województwie mazowieckim wykonano również ocenę z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin w jednej strefie – mazowieckiej dla 3 zanieczyszczeń. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, na podstawie danych za 2020 r. z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa mazowiecka uzyskała klasę A.

Tabela 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

(Źródło: GIOŚ - Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2020 rok)

Lp.	Nazwa strefy	Symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
		SO ₂	NO ₂	O ₃
1	strefa mazowiecka	A	A	A

¹⁾ dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa mazowiecka uzyskała klasę D2

W monitorowanym okresie klasyfikacja stref nie uległa zmianie.

Wielkość emitowanych do powietrza zanieczyszczeń w latach 2017-2020 została przedstawiona również w oparciu o sprawozdawczość Głównego Urzędu Statystycznego. Dłuższy okres ujęty w tabeli umożliwia dokładniejszą analizę zachodzących zmian. Poniżej tabelarycznie przedstawiono rozkład emisji zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych. Dane o emisjach do powietrza na terenie powiatu dostarczane są przez zakłady w rocznych sprawozdaniach o korzystaniu ze środowiska.

Tabela 3. Emisja zanieczyszczeń do powietrza w powiecie sierpeckim z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2017-2020 (GUS, 2021)

Zanieczyszczenie	Emisja Mg/rok			
	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Pył ogółem	0	5	5	5
w tym:				
ze spalania paliw	0	5	5	5
Gazy ogółem	37 865	38 593	35 427	37 944
w tym:				
dwutlenek siarki	46	52	47	51
tlenki azotu	52	56	56	59
tlenek węgla	57	15	13	10

Zanieczyszczenie	Emisja Mg/rok			
	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
dwutlenek węgla	37 710	38 470	35 311	37 824

Analizując powyższe dane wskaźnikowe można zauważyć stabilizację poziomów emisji w przypadku zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Wyjątek stanowi tlenek węgla którego emisja zmniejszyła się z 57 Mg w roku 2017 do 10 Mg w roku 2020. W przypadku dwutlenku węgla, jak i innych zanieczyszczeń, emisja z największych zakładów przemysłowych na terenie powiatu sierpeckiego utrzymuje się na stałym poziomie. Zmniejszenie emisji tego zanieczyszczenia, jak i pozostałych zanieczyszczeń w 2019 roku jest prawdopodobnie związane z obowiązującym w tym czasie lockdownem na co wskazuje wzrost wszystkich (z wyjątkiem CO) wskaźników w 2020 r. do poziomu z 2017 r.

Zakładana w Programie zmiana klasyfikacji strefy z C na B nie nastąpiła.

Działania w kierunku poprawy jakości powietrza

Działania w kierunku poprawy jakości powietrza prowadzone przez Powiat Sierpecki:

1. Poprawa nawierzchni dróg, w tym:
  - Przebudowa drogi powiatowej Nr 3759W Szumanie – Bielsk na dł. 2,278
  - Przebudowa drogi powiatowej Nr 3735 Piaski - Gozdowo
  - Przebudowa drogi powiatowej Nr 4620W Lutocin – granica województwa– Września – Borowo
  - Przebudowa drogi powiatowej Nr 3743W Zawidz – Osiek – Włostybory
  - Przebudowa drogi powiatowej Nr 3715W Ligowo – Mochowo
  - Przebudowa drogi powiatowej Nr 3724W Zochowo – Gójsk na terenie gm. Szczutowo
  - Przebudowa drogi powiatowej Nr 3724W Zochowo – Gójsk na terenie gm. Szczutowo
  - Przebudowa drogi powiatowej Nr 3758W Lelice – Majki – Słupia oraz przebudowa drogi powiatowej Bożewo – Głuchowo
  - Przebudowa drogi powiatowej Bronisław – Gozdowo oraz przebudowa drogi powiatowej Węgrzynowo – Lisice – IV Etap
  - Przebudowa drogi powiatowej Bożewo - Rempin
  - Przebudowa drogi powiatowej Szczutowo – Blizno - Białasy – Troska
  - Przebudowa drogi powiatowej Szczutowo – Dąbkowa - Szczechowo
  - Przebudowa drogi powiatowej Gójsk – Agnieszkowo – granica województwa
  - Przebudowa drogi powiatowej Września – Puszcza – granica województwa
  - Przebudowa drogi powiatowej Rościszewo – Komorowo.

2. W okresie objętym sprawozdaniem na terenie powiatu nie była zlokalizowana żadna stacja objęta monitoringiem GIOŚ. Od 9 stycznia 2021 roku na obszarze powiatu sierpeckiego badania jakości powietrza prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na 1 stacji pomiarowej zlokalizowanej w Sierpcu przy ulicy Wiosny Ludów 7 dla strefy mazowieckiej. Jest to stacja tła miejskiego pracująca w trybie ciągłym, automatycznym, mierząca zanieczyszczenie powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM_{2.5} i PM-10 z 1 godzinnym czasem uśredniania oraz w trybie manualnym dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i zawartego w nim benzo(a)pirenu z 24 godzinnym czasem uśredniania. Wyniki ze stacji można na bieżąco oglądać na stronie:
http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current/station_details/chart/16259
3. Edukacja ekologiczna mieszkańców.
4. Opracowanie Programów Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Sierpc i Gminy Sierpc oraz Planów Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mochowo i Gminy Rościszewo.

Główny wpływ na poprawę jakości powietrza mają działania organów gmin oraz samych mieszkańców powiatu poprzez:

1. Rozwój sieci gazowych.
2. Opracowanie i realizację programów ograniczania niskiej emisji.
3. Termomodernizację budynków (Gminy, mieszkańcy powiatu).
4. Budowę alternatywnych źródeł energii, głównie paneli fotowoltaicznych (mieszkańcy gmin). Obecnie coraz więcej gospodarstw indywidualnych podejmuje decyzję o budowie systemów fotowoltaicznych. W latach 2019-2020 wydano około 20 decyzji środowiskowych określających warunki budowy instalacji fotowoltaicznych. Część inwestycji tego typu nie jest objętych wymogiem uzyskania decyzji środowiskowych.
5. Systematycznie wzrasta również długość ścieżek rowerowych co zmniejsza stopień wykorzystania pojazdów.

Zmiany w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2017-2020

1. Na podstawie rocznych ocen jakości powietrza prowadzonych do roku 2018 przez WIOŚ w Warszawie, a od 2019 roku przez GIOŚ można stwierdzić, iż w analizowanym okresie stan jakości powietrza w powiecie sierpeckim utrzymuje się na podobnym poziomie. Dopuszczalne poziomy stężenie zanieczyszczeń powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu są przekroczone i stąd teren powiatu jak i cała strefa mazowiecka otrzymał klasę C, natomiast w przypadku pozostałych badanych zanieczyszczeń nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń i klasyfikowana jest jako klasa A.
2. Emisja zanieczyszczeń do powietrza w przypadku gazów jest ustabilizowana w zakresie większości substancji, wyraźne systematyczne zmniejszenie emisji

widać tylko w przypadku emisji tlenku węgla (z 57 Mg w roku 2017 do 10 Mg w roku 2020).

3. Działania w zakresie poprawy jakości powietrza w powiecie sierpeckim skierowane były również na modernizację nawierzchni dróg. Na terenie miasta sukcesywnie wzrasta ilość przyłączy gazowych. Według danych GUS w okresie sprawozdawczym (2019-2020) ilość przyłączy gazowych wzrosła o 249. Jest to kierunek właściwy jednak podjęte działania nie są wystarczające do obniżenia emisji zanieczyszczeń w powiecie.
4. W celu oceny aktualnego stanu powietrza na terenie miasta Sierpca przy ulicy Wiosny Ludów 7 uruchomiono stację pomiarową monitorującą aktualną jakość powietrza.
5. Na terenie miasta Sierpca zlokalizowane są „czujniki niskoemisyjne”. Łącznie działa 20 czujników mierzących w sposób ciągły pył zawieszony PM10 i PM2.5. Pomiary zanieczyszczenia powietrza wykonywane za pomocą tych urządzeń są pomiarami orientacyjnymi. Mierniki nie są urządzeniami pracującymi zgodnie z metodyką referencyjną (metodą grawimetryczną która jest uznana i stosowana na świecie jako najbardziej precyzyjna metoda pomiaru). W związku z tym pomiary te nie mogą być traktowane jako wiarygodne źródło danych na podstawie których można określać czy nastąpiło przekroczenie norm jakości powietrza i dokonywać oceny jego jakości. Poniżej podano lokalizację czujników jakości powietrza zlokalizowanych na terenie miasta Sierpca (dane z października 2021 r.) — ul. Targowa,
  - ul. Przemysłowa,
  - ul. W. Witosa,
  - ul. Świętokrzyska,
  - ul. Piastowska – 4 lokalizacje,
  - ul. Płocka,
  - ul. R. Traugutta,
  - ul. J. Słowackiego,
  - ul. G. Narutowicza,
  - ul. Majora H. Sucharskiego,
  - ul. Konstytucji 3 Maja,
  - Pl. S. Wyszyńskiego,
  - ul. Biskupa Floriana,
  - ul. Bojanowska,
  - ul. J. Kilińskiego,
  - ul. T. Kościuszki – 2 lokalizacje.Dane na bieżąco są prezentowane m. in. w portalu <https://airly.org>
6. Po analizie raportów o stanie gmin w powiecie sierpeckim widać wyraźnie, że istnieje zainteresowanie alternatywnymi źródłami pozyskiwania energii, w tym głównie poprzez montaż paneli fotowoltaicznych.

Tabela 4. Wskaźniki czynników wpływających na ochronę powietrza i klimatu

Lp.	Wskaźniki	Lata			
		2017	2018	2019	2020
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA					
1.	Sprzedaż energii cieplnej na cele komunalno-bytowe (GJ)	158 094	154 685	150 645	bd.
2.	Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu (MW/h)	40 954	41 079	41 905	42 984
3.	Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu na 1 mieszkańca (kW/h)	779,1	784,6	804,7	830,7
4.	Ludność korzystająca z sieci gazowej (%)	5,2	6,0	7,0	bd.
5.	Liczba przyłączy do sieci gazowej (szt.)	1 135	1 200	1 332	1 449
6.	Długość sieci gazowej (m)	136 844	139 114	145 695	147 504

3.2. Ograniczenie uciążliwości hałasowej

Główny cel w zakresie emisji hałasu: ochrona mieszkańców przed hałasem

W okresie sprawozdawczym, na obszarze powiatu sierpeckiego, nie były wykonywane badania hałasu komunikacyjnego (drogowego) w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ w Warszawie. W 2020 roku przeprowadzono pomiary hałasu komunikacyjnego – kolejowego dla wskaźników krótkookresowych w 1 punkcie pomiarowym w Zawidzu Kościelnym przy odcinku linii kolejowej nr 27 relacji Nasielsk - Sierpc. W pomiarach stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego L_{AeqN} (pora nocy) o 6,0 dB. Jednak uzyskane wyniki pomiarów można traktować jedynie orientacyjnie ponieważ pomiar nie spełniał warunków określonych w metodyce referencyjnej. Tym samym wyniki badań nie stanowią podstawy do podjęcia dalszych działań administracyjnych.

Działania w zakresie ochrony przed hałasem

Ze względu na brak materiałów porównawczych, zarówno ze strony WIOŚ jak i wykonanych map akustycznych i programów ochrony środowiska przed hałasem nie można dokładnie określić tendencji zmian poziomu hałasu w powiecie sierpeckim. Analizując dane uzyskane za lata 2019-2020 można stwierdzić, że w okresie tym prowadzone były działania głównie skierowane na modernizację dróg oraz na rozwiązania w organizacji ruchu. Natomiast zakłady przemysłowe dotrzymywały obowiązujących norm w zakresie emisji hałasu i nie występowała potrzeba prowadzenia działań naprawczych.

Główną rolę w ochronie środowiska przed hałasem odgrywają organy gmin oraz zarządcy dróg. Podstawowe zadania gmin to uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zagadnień związanych z hałasem oraz szczegółowa analiza lokalizacji nowoprojektowanych zakładów na etapie

projektowania, w tym uwzględniania problemów emisji hałasu w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

Na zarządcach dróg spoczywa obowiązek utrzymania dróg w należyтым stanie oraz ich modernizacja.

Cel określony w Programie jest częściowo zrealizowany (brak zagrożeń ze strony emisji przemysłowej). Jednak biorąc pod uwagę wcześniejsze pomiary hałasu oraz wciąż rosnącą ilość pojazdów należy przypuszczać, że na niektórych drogach nadal występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego.

3.3. Promieniowanie elektromagnetyczne

Cel: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym PEM

Na terenie powiatu sierpeckiego do głównych źródeł mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne należą stacje radiolinii i bazowe telefonii komórkowej. Cały powiat jest objęty zasięgiem wszystkich działających na terenie kraju operatorów komórkowych, umożliwiając korzystanie ze standardu bezprzewodowego systemu przesyłu danych – 3G i LTE i częściowo 5G. Na uciążliwość pól elektromagnetycznych wpływają również linie wysokiego napięcia 400kV Grudziądz Węgrowo – Płock oraz 110kV: Żuromin – Bojanowo i Płock – Sierpc (łącna długość na terenie powiatu 75,97 km, w tym linia 400kV – 34 km i linie 110kV – 41,97 km) oraz w mniejszym stopniu średniego i niskiego napięcia.

W latach 2019-2020 nie powstały nowe, duże źródła energii na terenie powiatu sierpeckiego.

Zmiany w zakresie oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego w latach 2019-2020

Na obszarze powiatu ustalono 1 punkt monitoringowy objęty pomiarami od 2008 roku w cyklu 3-letnim (2008, 2011, 2014, 2017 i 2020 r.) zlokalizowany w Sierpcu przy Placu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Analiza wyników pomiarów wykazała, że występujące w środowisku poziomy pól elektromagnetycznych nie zostały przekroczone w żadnej serii pomiarowej osiągając wartość w roku 2017 – 0,31, a w roku 2020 – 0,22 V/m (dopuszczalny poziom w zależności od częstotliwości zawierał się do roku 2019 w przedziale od 7 do 20 V/m) a od roku 2020 od 28 do 61 V/m). Poza pomiarami, w ramach monitoringu prowadzono bazę źródeł pól elektromagnetycznych (łącznie z pomiarami wokół nich, które zostały wykonane przez zarządzających i jednostki kontrolujące), znajdujących się na terenie województwa mazowieckiego, mogących wpływać negatywnie na środowisko. W żadnym przypadku pomiary nie wykazały przekroczeń w miejscach dostępnych dla ludności, czy też przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Z prezentowanych danych wynika, że na przestrzeni lat nie występuje zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym, a jego poziom jest znacznie niższe niż wartości dopuszczalne.

Tym samym cel określony w Programie tj. „Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym PEM został zrealizowany”.

3.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Gospodarowanie wodami

Cel: Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych

Podstawową jednostkę gospodarowania wodami, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, stanowią jednolite części wód scharakteryzowane w aktualnie obowiązującym akcie prawnym pn. „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. (M.P. z dnia 21 czerwca 2011 r., Nr 49, poz.549). Rada Ministrów 18 października 2016 r. przyjęła aktualizację Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy Wisły jest dokumentem strategicznym, który opisuje stan wód w Polsce, wyznacza cele i zalecane zadania prowadzące do osiągnięcia dobrego stanu wód. APGW zawiera również listę inwestycji, które mogą pogorszyć stan wód, ale są niezbędne dla rozwoju gospodarki i przewidują kompensację wpływu środowiskowego.

Tabela 5. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych w obrębie powiatu sierpeckiego

Lp.	Nazwa JCWP	Europejski kod JCWP	Typ	Status	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1.	Urszulewka z jez. Urszulewskim i Szczutowskim	PLRW200017275629	17	Nat	niezagrożona
2.	Dopływ spod Komorowa	PLRW2000172756352	17	Nat	niezagrożona
3.	Dopływ spod Woli Starej	PLRW2000172756389	17	Nat	niezagrożona
4.	Sierpienica od źródeł do dopływu spod Drobina	PLRW2000172756449	17	Nat	zagrożona
5.	Dopływ II spod Borkowa Wielkiego	PLRW200017275646	17	Nat	zagrożona
6.	Dopływ spod Zbójna	PLRW2000172756489	17	Nat	zagrożona
7.	Dopływ spod Piastowa	PLRW2000172756549	17	Nat	zagrożona
8.	Dopływ spod Ligowa	PLRW2000172756569	17	Nat	zagrożona
9.	Dopływ spod Bledzewka	PLRW2000172756572	17	Nat	niezagrożona
10.	Dopływ spod Romatowa	PLRW2000172756589	17	Nat	zagrożona

Lp.	Nazwa JCWP	Europejski kod JCWP	Typ	Status	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
11.	Dopływ z Lisewa	PLRW2000172756734	17	Nat	zagrożona
12.	Dopływ spod Głuchowa	PLRW2000172756738	17	Nat	zagrożona
13.	Dopływ z Zakrzewka	PLRW2000172756769	17	Nat	zagrożona
14.	Wierzbica	PLRW200017275689	17	Nat	zagrożona
15.	Sierpienica od dopływu spod Drobina do ujścia	PLRW200019275649	19	Nat	zagrożona
16.	Skrwa od Chroponianki do Sierpienicy bez Sierpienicy	PLRW200020275639	20	Nat	zagrożona
17.	Skrwa od Sierpienicy do ujścia	PLRW20002027569	20	Nat	zagrożona
18.	Racążnica od źródeł do dopływu z Niedroża Starego	PLRW2000232687232	23	Nat	zagrożona
19.	Chroponianka	PLRW2000232756329	23	Nat	zagrożona
20.	Dopływ spod Rzeszotar	PLRW200023275634	23	Nat	zagrożona
21.	Gozdawnica	PLRW2000232756529	23	Nat	zagrożona
22.	Mienia do jez. Skępskiego	PLRW200023279459			
23.	Czernica	PLRW200026275669	26	Nat	zagrożona

- *17 - potok nizinny piaszczysty
- *19 - rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta
- *20 - rzeka nizinna żwirowa
- *23 - potok organiczny
- *26 – cieki w dolinach wielkich rzek

Ocena jednolitych części wód za 2017, 2018 i 2019 rok została wykonana na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016, poz. 1187) oraz wytycznych GIOŚ. Rozporządzenie to obowiązywało do 2020 r.

Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych powiatu sierpeckiego objęte monitoringiem rzek zostały przedstawione w poniższej tabeli. W 2020 r. przeprowadzono jedynie klasyfikację wskaźników jakości JCWP, nie wykonano klasyfikacji ogólnej wód płynących ze względu na brak aktu wykonawczego do ustawy Prawo Wodne (tj. Dz. U. z 2021 r. poz.624, z późn. zm.).

Tabela 6. Zestawienie ocen jednolitych części wód objętych monitoringiem (dane WIOŚ)

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Nazwa ppk	Rzeka	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny wód
1.	Sierpienica od źródeł do dopływu spod Drobina	Sierpienica - Ostrowy, most	Sierpienica	3 (umiarkowany)	>1 (nie spełniająca wymogów klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	3 (umiarkowany)	-	Zły stan wód
2.	Dopływ II spod Borkowa Wielkiego	Dopływ II spod Borkowa Wielkiego - Kisielewo		brak	5	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	Brak możliwości klasyfikacji	-	Brak możliwości wykonania oceny (brak wody w cieku)
3.	Dopływ spod Zbójna	Dopływ spod Zbojna - Dziembakowo		brak	5	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	Brak możliwości klasyfikacji	-	Brak możliwości wykonania oceny (brak wody w cieku)
4.	Dopływ spod Piastowa	Dopływ spod Piastowa - Bledzewo, ostatni przed ujściem mostek na drodze polnej		1	>1 (nie spełniająca wymogów klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	3 (umiarkowany)	-	Zły stan wód

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Nazwa ppk	Rzeka	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny wód
5.	Dopływ spod Ligowa	Dopływ spod Ligowa - Kokoszczyń		Brak klasyfikacji	1	>2 (nie spełniająca wymagań klasy 1 i 2)	Brak możliwości klasyfikacji	-	Brak możliwości wykonania oceny – brak wody w cieku
6.	Dopływ spod Romatowa	Dopływ spod Romatowa - Żurawinek, most		2	>1 (nie spełniająca wymagań klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymagań klasy 1 i 2)	3 umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód
7.	Dopływ z Lisewa	Dopływ z Lisewa - Michałkowo		Brak klasyfikacji	5	>2 (nie spełniająca wymagań klasy 1 i 2)	Brak możliwości klasyfikacji	-	Brak możliwości wykonania oceny – brak wody w cieku
8.	Wierzbica	Wierzbica - Radotki, przeduj. do Skrwy		3	3	>2 (nie spełniająca wymagań klasy 1 i 2)	3 Umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód
9.	Sierpienica od dopływu spod Drobinia do ujścia	Sierpienica - Dwa Młyny		2	brak	>2 (nie spełniająca wymagań klasy 1 i 2)	3 Umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Nazwa ppk	Rzeka	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny wód
10.	Skrwa od Chraponianki do Sierpienicy bez Sierpienicy	Skrwa - Rachocin, most na drodze Sierpc-Rypin		2	1	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	3 Umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód
11.	Skrwa od Sierpienicy do ujścia	Skrwa - Cierszewo, most		2	1	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	3 Umiarkowany stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły stan wód
12.	Raciążnica od źródeł do dopływu z Niedroża Starego	Raciążnica - Kraszewo Czubaki, most		2	>1 (nie spełniająca wymogów klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	3 umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód
13.	Chroponianka	Chroponianka - Puszcza, most		4	>1 (nie spełniająca wymogów klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	4 słaby stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły stan wód
14.	Dopływ spod Rzeszotar	Dopływ spod Rzeszotar - Babiec, most na drodze Sierpc-Łukomie		3	>1 (nie spełniająca wymogów klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	3 umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód
15.	Gozdawnica	Gozdawnica - Mieszczk, most		2	1	>2	3 umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Nazwa ppk	Rzeka	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny wód
		na drodze Sierp-Osówka				(nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)			
16.	Czernica	Czernica - Malanowo, środek wsi		3	>1 (nie spełniająca wymogów klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	3 umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód

*Brak oceny za rok 2020

Stan JCWP ocenia się uwzględniając wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Stan ekologiczny określa się dla wód typu naturalnego, potencjał ekologiczny dla wód uznanych jako sztuczne lub silnie zmienione. Na ocenę stanu ekologicznego JCWP składają się elementy biologiczne, wspierające ich ocenę, a także wskaźniki fizykochemiczne wraz z grupą substancji specyficznych i hydromorfologicznych. Klasyfikuje się je na podstawie kryteriów wyrażonych jako wartości graniczne wskaźników jakości wód, z uwzględnieniem typów wód powierzchniowych. Stan ekologiczny JCWP klasyfikuje się przez przypisanie jej jednej z pięciu klas jakości. Potencjał ekologiczny klasyfikuje się poprzez przypisanie JCWP czterech klas jakości (klasy I i II tworzą wspólnie potencjał „dobry” i „powyżej dobrego”).

Zgodnie z powyższymi danymi można uznać, że cel poprawy jakości wód nie został osiągnięty. Wszystkie badane rzeki nadal charakteryzują się złą jakością lub ze względu na brak wody w cieku jakość wody w ciekach nie została określona.

- **Jeziora**

Celem monitoringu jezior jest zapewnienie informacji na potrzeby oceny stanu jezior.

Uzyskane informacje z monitoringu jezior następnie są wykorzystywane dla potrzeb krajowych (Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i innych ośrodków decyzyjnych oraz społeczeństwa) oraz na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej (w tym poprzez Europejską Agencję Środowiska) - wg wymagań określonych prawem krajowym i UE, ze względu na realizację zobowiązań *acquiscommunitaire* w zakresie monitoringu i oceny stanu wód powierzchniowych (Dyrektywa 2000/60/WE tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) przetransponowanych do ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2021 r. poz.624, z późn. zm.).

Cel oceny jakości jezior i raportowania do organów Unii Europejskiej jest systematycznie realizowany przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Tabela 7. Zestawienie ocen jednolitych części wód jeziornych objętych monitoringiem w latach 2018-2019 r. (dane WIOŚ)

Lp.	Nazwa jednolitej części wód	Nazwa ppk	Kod jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny wód
1.	Urszulewskie	jez. Urszulewskie - głęboczek	PLLW20014	5	>1 (nie spełniająca wymogów klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	5 (zły stan ekologiczny)	Poniżej dobrego	Zły stan wód
2.	Szczutowskie	jez. Szczutowskie - głęboczek	PLLW20013	4	>1 (nie spełniająca wymogów klasy 1)	>2 (nie spełniająca wymogów klasy 1 i 2)	4 (słaby stan ekologiczny)	Poniżej dobrego	Zły stan wód

*Brak oceny za rok 2020

Obecnie brak danych za rok 2020 jednak można przyjąć, że stan jakości jezior na przestrzeni roku nie uległ zmianie. W przypadku gdy nie zaistnieją zdarzenia odbiegające od normalnych dynamika zmian w jeziorze obserwowana jest w dłuższym okresie czasu.

Wody podziemne

Zgodnie z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911) wyznaczone zostały 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Teren powiatu sierpeckiego położony jest **w obrębie JCWPd Nr 48 i 49.**

W 2020 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Próbki wód pobrano w 390 punktów pomiarowych. Wyniki oznaczeń poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości

W roku 2019 na terenie powiatu sierpeckiego badania wód podziemnych były prowadzone w 1 punkcie badawczym w ramach monitoringu prowadzonego przez PiG. W 2020 r. badania nie były prowadzone.

Tabela 8. Zestawienie punktów badawczych wód podziemnych w obrębie JCWPd Nr 48 w sieci krajowej PiG w roku 2019 na terenie Miasta Sierpc.

Nr otworu badawczego	Miejscowość	Stratygrafia	Charakter punktu	Klasa wód
1021	Sierpc	Q	Wody o zwierciadle swobodnym	II

Q - czwartorzęd

Klasa jakości: II - dobra

Systematyczne badania wód podziemnych na obszarach JCWPd 48 i 49 (w roku 2012, 2016 i 2019) wykazują, że wody w powiecie sierpeckim są dobrej jakości pod względem ilościowym i chemicznym i nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, tym samym zakładany cel polegający na *osiągnięciu dobrego stanu jednolitych części wód podziemnych* został zrealizowany.

Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej

Gospodarka wodna jest silnie związana z działalnością człowieka. Woda pobierana jest na cele komunalne oraz przemysłowe.

Do celów przemysłowych i zaopatrzenia ludności pobierana jest tylko woda podziemna. Wody powierzchniowe wykorzystywane są na potrzeby rolnictwa i leśnictwa. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że wody przeznaczone na cele przemysłowe prawie w całości wykorzystywane są w przemyśle spożywczym np. Carlsberg Supply Company Polska S.A., Zakład Mięśne Olewnik Sp. z o. o., OSM Sierpc, P.P.H.U.i T "MARTER" Górecki Sp.J.

Tabela 9. Struktura zużycia wody ogółem w powiecie sierpeckim (dane GUS)

- Rok 2019

Jednostka terytorialna	Ogółem*	Przemysł	Eksploatacja sieci wodociągowej	Eksploatacja sieci wodociągowej – gospodarstwa domowe
1	2	3	4	5
Sierpc - miasto	2 517,5	1 764,0	753,5	536,4
Gozdowo	316,2	0	316,2	309,8
Mochowo	290,8	0	290,8	264,9
Rościszewo	288,0	28,0	260,0	258,5
Sierpc - gmina	436,0	0	436,0	433,0
Szczutowo	241,4	0	241,4	218,9
Zawidz	490,1	0	490,1	478,6
Powiat sierpecki	4 580,0	1 792,0	2 788,0	2 500,1

- Rok 2020

Jednostka terytorialna	Ogółem*	Przemysł	Eksploatacja sieci wodociągowej	Eksploatacja sieci wodociągowej – gospodarstwa domowe
1	2	3	4	5
Sierpc - miasto	2 463,3	1 732,0	731,3	583,0
Gozdowo	333,0	0	333,0	330,5
Mochowo	278,8	0	278,8	255,1
Rościszewo	278,0	26,0	252,0	250,7
Sierpc - gmina	440,0	0	440,0	437,0
Szczutowo	231,0	0	231,0	211,9

Jednostka terytorialna	Ogółem*	Przemysł	Eksploatacja sieci wodociągowej	Eksploatacja sieci wodociągowej – gospodarstwa domowe
	dam ³ /rok			
Zawidz	474,3	0	474,3	464,1
Powiat sierpecki	4 498,4	1 758,0	2 740,4	2 532,3

Objaśnienie:

*wartość ogółem to suma kolumn 3 i 4, kolumna 5 jest składową (elementem) kolumny 4.

Tabela 10. Wodociągi w powiecie sierpeckim (dane GUS)

Jednostka terytorialna	Rok 2019			Rok 2020		
	Długość czynnej sieci rozdzielczej	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej		Długość czynnej sieci rozdzielczej	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	
		km	osoby		%	km
Sierpc – miasto	75,8	17 323	96,6	76,9	17 184	96,6
Gozdowo	173,1	5 812	97,8	173,1	5 806	97,9
Mochowo	235,5	5 350	89,0	236,4	5 310	89,2
Rościszewo	133,5	3 711	89,7	133,5	3 674	89,7
Sierpc-gmina	235,0	6 987	99,2	235,0	6 950	99,2
Szczutowo	157,1	3 897	90,4	159,5	3 840	90,5
Zawidz	243,8	6 308	95,9	244,2	6 247	95,9
Powiat sierpecki	1 253,8	49 388	95,1	1 258,6	49 011	95,1

*wartość wyliczona na podstawie danych podanych przez autora opracowania

Tabela 11. Zużycie wody w latach 2019-2020

Lp	Wskaźniki	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1.	Łączne zużycie wody (dam ³)	2 248,4	2 560,8	2 500,1	2 532,3
2.	Zużycie wody w przeliczeniu (m ³ /1 mieszkańca/rok)	42,8	48,9	48,0	48,9

Zużycie wody w okresie sprawozdawczym waha się w niewielkich granicach nie wykazując tendencji zmian co powoduje, że zakładany w Programie poziom zużycia wody nie maleje a nieznacznie wzrasta pomimo zmniejszającej się liczby ludności zamieszkującej powiat. Dodatkowym niekorzystnym zjawiskiem jest również wysychanie cieków rzecznych co związane jest z okresami suszy.

Teren powiatu nie jest zagrożony występowaniem powodzi i w związku z tym nie istnieje potrzeba prowadzenia działań w celu ochrony przed powodzią.

3.5. Gospodarka ściekowa

Tabela 12. Gospodarka ściekowa w gminach powiatu sierpeckiego (ostatnie publikowane dane GUS dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków)

Jednostka terytorialna miasto/gmina/powiat	Rok 2019		Rok 2020	
	Oczyszczane ścieki komunalne	Ludność korzystająca z kanalizacji	Oczyszczane ścieki komunalne	Ludność korzystająca z kanalizacji
	dam ³	%	dam ³	%*
Sierpc- miasto	1 174	76,4	1 626	76,9
Gozdowo	58	38,2	60	38,6
Mochowo	43	23,1	55	24,6
Rościszewo	30	29,8	36	29,8
Sierpc – gmina wiejska	15	8,6	16	8,6
Szczutowo	43	37,2	45	38,5
Zawidz	40	17,0	38	17,0
Powiat Sierpc	1 403	42,2	1 876	42,7

*wartość wyliczona na podstawie danych podanych przez autora opracowania

Tabela 13. Procentowy udział ludności korzystających z wodociągów i kanalizacji (dane GUS)

Jednostka terytorialna miasto/gmina/powiat	Rok 2019		Rok 2020	
	Wodociągi	Kanalizacje	Wodociągi	Kanalizacje
	%			
Sierpc-miasto	96,6	76,4	96,6	76,9
Gozdowo	97,8	38,2	97,9	38,6
Mochowo	89,0	23,1	89,2	24,6
Rościszewo	89,7	29,8	89,7	29,8
Sierpc - gmina	99,2	8,6	99,2	8,6
Szczutowo	90,4	37,2	90,5	38,5
Zawidz	95,9	17,0	95,9	17,0
Powiat sierpecki	95,1	42,2	95,1	42,7

Z ogólnej ilości emitowanych ścieków ponad 80% stanowią ścieki komunalne z Sierpca. Ścieki odprowadzane są do rzeki Sierpicy przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „EMPEGEK” Sp. z o.o. w Sierpcu. Zakład odprowadza do Sierpicy ścieki socjalno-bytowe z obiektów mieszkalnych i usługowych oraz ścieki technologiczne z głównych zakładów zlokalizowanych w mieście: m.in. z Carlsberg Supply Company Polska S.A., Zakładu Przetwórstwa Mięsa Olewnik oraz spółek „Hollywood”, P.P.H.U.iT "MARTER" Górecki sp. j. Udział ścieków przemysłowych z Sierpca wynosi około 30% ogółu odprowadzanych ścieków komunalnych z miasta.

Do Sierpicy odprowadzane są również ścieki przemysłowe z Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Sierpcu. Ścieki oczyszczane biologicznie z zakładu nie stanowią aktualnie większego zagrożenia dla wód, bowiem mają niższe stężenia od warunków ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym. Zakład posiada pozwolenie zintegrowane.

Pozostałe zakłady odprowadzające ścieki do wód powierzchniowych emitują ścieki w małych ilościach (do około 100 m³/dobę). Przepustowość tych oczyszczalni jest znacznie większa niż ilość doprowadzanych ścieków. Przyczyną niedociążenia oczyszczalni jest zbyt krótka sieć kanalizacyjna.

Oprócz ścieków odprowadzanych zorganizowanymi systemami kanalizacyjnymi, duże znaczenie dla zanieczyszczenia wód powierzchniowych ma nieuregulowana gospodarka ściekowa w wiejskich jednostkach osadniczych.

Tabela 14. Zmiany wskaźników w gospodarce wodno-ściekowej

Lp.	Wskaźnik	Lata			
		2017	2018	2019	2020
GOSPODARKO WODNO-ŚCIEKOWA					
1.	Ilość przyłączy kanalizacyjnych (szt.)	3 516	3 545	3 738	3 869
2.	Ilość przyłączy wodociągowych(szt.)	11 555	11 730	11 832	11 947
3.	Długość sieci wodociągowej	1 236,2	1 245,6	1 253,8	1258,6
4.	Ludność korzystająca z wodociągów (%)	95,0	95,0	95,1	95,1*
5.	Ilość ścieków oczyszczanych w oczyszczalniach komunalnych (dam ³ /rok)	1 436	1 450	1 403	1 876
6.	Ilość oczyszczonych ścieków przemysłowych (dam ³)	585	621	587	562
7.	Ludność korzystających z sieci kanalizacyjnej (%)	41,2	41,3	42,2	42,7*
8.	Długość sieci kanalizacyjnej	155,4	156,2	167,2	180,7

*wartość wyliczona na podstawie danych GUS

Kierunki zmian w gospodarce ściekowej

Nadal w powiecie sierpeckim utrzymuje się duża dysproporcja pomiędzy ilością przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych. Na terenach wiejskich, obok wciąż niewystarczających i kosztownych inwestycji w gospodarkę ściekową, istotne znaczenie odgrywa rozproszenie gospodarstw wiejskich co powoduje, że budowa sieci kanalizacyjnych jest obciążona bardzo wysokimi kosztami. Rozwiązaniem dla tego typu utrudnień jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, które cieszą się na terenach wiejskich dużą popularnością.

W latach 2019-2020 w gminach powiatu sierpeckiego zrealizowano liczne inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, które omówiono w rozdziale 5.

3.6. Gospodarka odpadami

Cel: *Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu sierpeckiego.*

Wytwarzane w wyniku działalności gospodarczej oraz w związku z bytowaniem człowieka odpady są jedną z najistotniejszych przyczyn zagrożenia środowiska wpływając negatywnie niemal na wszystkie jego komponenty.

W gminach powiatu sierpeckiego prowadzona jest gospodarka odpadami zgodnie z wymogami prawa. We wszystkich gminach prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów oraz został zorganizowany system gospodarki odpadami. Zgodnie z obowiązującym prawem przeprowadzane są przetargi na odbiór odpadów przez uprawnione firmy. Również w jednostkach gospodarczych znacznej poprawie uległa gospodarka odpadami przemysłowymi.

Istotną rolę odegrało wprowadzenie w 2020 r. krajowej bazy danych o odpadach BDO, co pozwoliło na uprządkowanie gospodarki odpadami zarówno w jednostkach gospodarczych jak i w gminach. Konieczność prowadzenia ww. bazy wpłynęła na zwiększenie nadzoru nad gospodarką odpadami.

Pomimo wprowadzenia gminnych systemów gospodarowania odpadami nadal duża część odpadów przekazywana jest do ich odbiorców w postaci zmieszanej.

Tabela 15. Gospodarka odpadami w powiecie sierpeckim

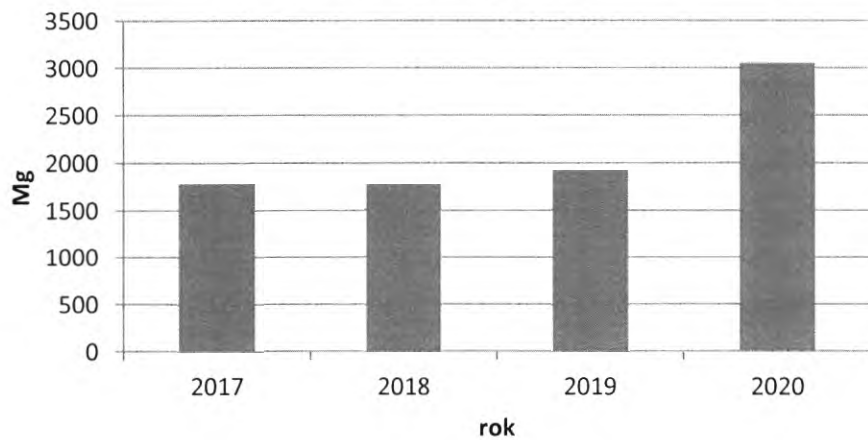
Lp.	Wskaźniki	Lata			
		2017	2018	2019	2020
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW					
1.	Masa odebranych niesegregowanych odpadów komunalnych (Mg)	8 944,26	9 488,89	9 641,75	9 543,50
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych (Mg)	6 830,58	7 244,36	7 639,02	7 528,22
3.	Masa zebranych odpadów komunalnych na (kg/mieszkańca/rok)	129,9	138,4	146,7	145,5

Tabela 16. Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w latach 2017-2020.

Lp.	Odpad	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1.	ogółem	1 777,74	1 765,08	1 913,06	3 048,08
2.	papier i tektura	130,79	102,69	306,36	285,68
3.	szkło	406,00	417,09	435,89	747,99
4.	tworzywa sztuczne	222,30	265,17	365,68	683,52

Lp.	Odpad	Lata			
		2017	2018	2019	2020
5.	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	8,74	12,55	6,89	23,97
6.	wielkogabarytowe	72,91	91,90	92,03	163,02
7.	biodegradowalne	636,88	728,03	599,32	898,82
8.	baterie i akumulatory	1,18	0,69	0,40	0,04
9.	zmieszane odpady opakowaniowe	114,38	85,32	33,99	120,81
10.	pozostałe	184,56	61,64	72,5	124,23
11.	-baterie i akumulatory niebezpieczne	0,69	0,08	0,00	0,00
12.	- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne niebezpieczne	1,24	0,58	0,00	4,84
13.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów %	16,6	15,7	16,6	24,2

**Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie
w latach 2019-2020**

**Struktura odpadów komunalnych zebranych selektywnie w
2020 roku w Mg**

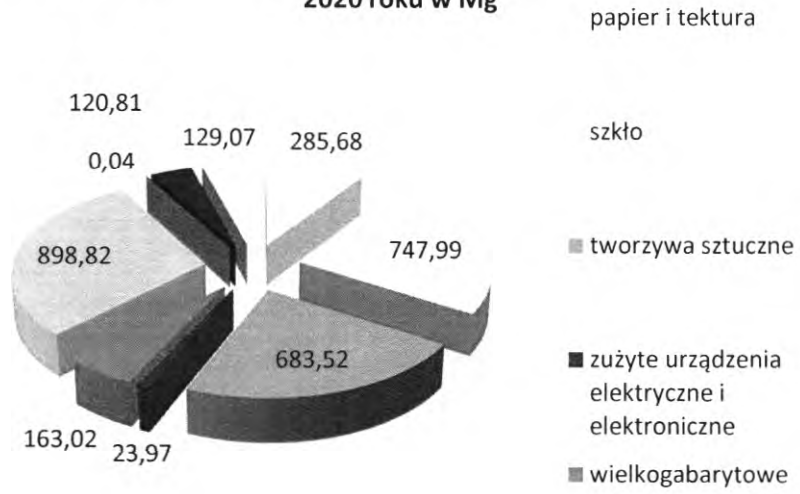

Tabela 17. Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ciągu roku (Mg) – rok 2019

Rodzaj odpadu		Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ciągu roku (Mg) – rok 2019							
		Sierpc-miasto	Gozdowo	Mochowo	Rościszewo	Sierpc-gmina	Szczutowo	Zawidz	Powiat sierpecki
1.	- ogółem	904,57	252,58	196,38	63,46	223,22	134,92	137,93	1 913,06
2.	- papier i tektura	293,56	7,15	5,31	0,00	0,34	0,00	0,00	306,36
3.	- szkło	56,30	73,01	81,62	24,00	86,02	47,40	67,54	435,90
4.	- tworzywa sztuczne	83,14	51,39	53,32	18,54	85,62	32,46	41,21	365,68
5.	- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,00	0,00	0,85	0,00	5,04	0,00	1,00	6,89
6.	- wielkogabarytowe	50,25	0,00	8,34	3,22	15,96	8,54	5,72	92,03
7.	- biodegradowalne	420,92	97,42	26,02	12,1	19,86	23,00	0,00	599,32
8.	- baterie i akumulatory	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,40
9.	- zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	23,61	0,00	0,00	10,38	0,00	0,00	33,99
10.	- pozostałe	0,00	0,00	20,92	5,6	0,00	23,52	22,46	72,5
11.	- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne niebezpieczne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0

Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ciągu roku (Mg) – rok 2020									
Rodzaj odpadu		Sierpc-miasto	Gozdowo	Mochowo	Rościszewo	Sierpc-gmina	Szczutowo	Zawidz	Powiat sierpecki
1.	- ogółem	1 579,64	371,16	253,12	51,68	311,74	229,46	251,28	3 048,08
2.	- papier i tektura	211,47	37,03	13,10	0,00	0,08	22,50	1,50	285,68
3.	- szkło	269,18	109,19	89,56	28,22	80,46	80,78	90,60	747,99
4.	- tworzywa sztuczne	339,02	4,38	60,06	20,60	108,58	89,44	61,44	683,52
5.	- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	10,49	0,00	0,00	0,00	10,18	0,00	3,30	23,97
6.	- wielkogabarytowe	95,30	0,00	17,98	0,00	21,60	14,36	13,78	163,02
7.	- biodegradowalne	653,52	116,68	23,40	2,86	60,48	9,74	32,14	898,82
8.	- baterie i akumulatory	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04
9.	- zmieszane odpady opakowaniowe	0,62	89,83	0,00	0,00	30,36	0,00	0,00	120,81
10.	- pozostałe	0,00	14,05	49,02	0,00	0,00	12,64	48,52	124,23
11.	- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne niebezpieczne	0,00	0,00	0,00	0,00	4,84	0,00	0,00	4,84

W latach 2019-2020 nastąpił wyraźny wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie i wyniósł on w 2020 r. w stosunku do 2017 r. około 48% odpadów więcej. Zmiany te dotyczyły większości wytwarzanych odpadów komunalnych zbieranych selektywnie. Obowiązek selektywnej zbiórki odpadów realizowany jest we wszystkich gminach powiatu sierpeckiego.

Starosta Sierpecki realizuje obowiązki wynikające z ustawy o odpadach, poprzez wydawanie m.in.:

- pozwoleń na wytwarzanie odpadów,
- zezwoleń na przetwarzanie odpadów,
- zezwoleń na zbieranie odpadów ,
- edukację ekologiczną.

Gminy realizowały swoje obowiązki statutowe wynikające z regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach. Wprowadzenie nowych wymogów prawa oraz zwiększony nadzór nad gospodarowaniem odpadami w poszczególnych gminach przyczynił się w znacznym stopniu do poprawy gospodarki odpadami.

We wszystkich gminach wprowadzono selektywny system gospodarowania odpadami, który został jednak wdrożony w różnym stopniu. Również zakładane poziomy odzysku są różne w zależności od gminy. Realizacja obowiązków przez poszczególne gminy została przedstawiona na stronach internetowych (w BIP) gmin w rocznych sprawozdaniach z gospodarki odpadami.

Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu sierpeckiego.

3.7. Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

Na terenie powiatu sierpeckiego prowadzona jest racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi. W roku 2020 zostały wydane 2 koncesje na wydobycie surowców naturalnych dla następujących przedsiębiorców:

- „Żwirex” Mariusz Lewandowski Łysakowo 14 –złóże Zbójno ML – 2020 (ze zmianą);
- Lewandowski Wojciech Prywatna Żwirownia Kuniewo, Złóże OSTROWY XIII.

W 2019 żadna koncesją na wydobycie złóż nie została wydana. W tym okresie do Starostwa nie wpłynęły skargi na nielegalne wydobycie surowców czy też na nieprawidłowości w wydobyciu surowców naturalnych.

Założony cel „Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi” został przez Powiat zrealizowany.

3.8. Gleby

Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.

Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem czynników naturalnych i antropogenicznych

W ramach realizacji powyższych celów Powiat Sierpecki nie posiada stosownych instrumentów do koordynowania powyższych zadań. Główną rolę odgrywają w tym zakresie organy gminy, które biorą udział w procesie realizacji inwestycji oraz tworzeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z informacjami zawartymi na stronach internetowych Gmin istnieje stały nadzór nad sposobem korzystania ze środowiska przez nowych inwestorów. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniane są zagadnienia związane z ochroną gleb.

Na terenie powiatu sierpeckiego nie stwierdzono w raportowanym okresie istotnych awarii, które wpłynęłyby na jakość gleb.

3.9. Zasoby przyrodnicze

Cel: Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej,

Cel: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,

Cel: Zwiększanie lesistości.

W powiecie sierpeckim zasoby przyrodnicze uległy niewielkim zmianom. W latach 2019-2020 wykonano 3,5 ha zalesień co można uznać, że jest nieznaczne w stosunku do potrzeb. Natomiast tylko przez 2 lata powierzchnia lasów, pomimo zalesień, zmniejszyła się o około 10 ha. Zauważa się coraz większą dbałość Gmin i mieszkańców o szatę roślinną co poprawia walory krajobrazowe terenu.

Tabela 18. Zmiany w zasobach przyrodniczych w powiecie sierpeckim w latach 2017-2020 (dane GUS)

Lp.	Wskaźniki	Lata			
		2017	2018	2019	2020
ZASOBY PRZYRODNICZE					
1.	Powierzchnia powiatu objęta konserwatorską ochroną przyrody (%)	50	50	50	50
2.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej (ha)	37,24	36,58	37,01	b.d.
3.	Parki spacerowo – wypoczynkowe (ha)	10,72	10,72	10,72	b.d.
4.	Pozyskiwanie drewna (grubizny) (m3)	594	494	2 197	1 500
5.	Zalesienia (ha)	1,1	1,1	2,4	1,1
6.	Powierzchnia lasów (ha)	11 685,7	11 701,6	11 746,6	11 736,1

Lp.	Wskaźniki	Lata			
		2017	2018	2019	2020
7.	Lesistość powiatu [%]	13,7	13,7	13,8	13,8

W związku z powyższym można stwierdzić, że założone cele zostały zrealizowane w niewielkim stopniu.

3.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

W okresie objętym Raportem nie stwierdzono występowania poważnych awarii przemysłowych. Istotną rolę w ograniczeniu awarii drogowych odgrywa poprawa i modernizacja dróg, która jest systematycznie realizowana na terenie powiatu sierpeckiego.

4. REALIZACJA ZADAŃ OKREŚLONYCH W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU SIERPECKIEGO NA LATA 2017-2022 PRZEZ POWIAT SIERPECKI

Planowane inwestycje ujęte w harmonogramie zadań Powiatu w głównej mierze dotyczą inwestycji drogowych oraz edukacji ekologicznej. Jest to kierunek zgodny z założeniami programowymi. Modernizacja dróg przyczyni się m.in. do zmniejszenia emisji hałasu oraz emisji ze środków transportu do środowiska. Istotne znaczenie ma również inwestowanie w gospodarkę odpadami, w tym usuwanie wyrobów zawierających azbest. Ważną grupę inwestycji stanowi rozwój energii odnawialnej, popularny w gminach powiatu.

Poniżej przedstawiono sprawozdanie z realizacji zadań własnych Powiatu Sierpeckiego w latach 2019-2020.

Tabela 19. Realizacja harmonogramu realizacji zadań własnych Powiatu Sierpeckiego w zakresie inwestycji drogowych (dane Starostwa Powiatowego w Sierpcu)

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny (+ jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania					Stopień realizacji zadania %	Źródła finansowani
		Okres realizacji	2017	2018	2019	2020		
Przebudowa mostu w ciągu drogi powiatowej Nr 3705W Dzikie Bór – Karlewo – droga nr 560 w m. Dzikie Bór wraz z drogami dojazdowymi	Powiat Sierpecki Gmina Szczutowo	2019	0	0	1200 000	0	0%	Środki własne Powiatu i Gminy + dofinansowanie w ramach subwencji ogólnej budżetu państwa
Przebudowa mostu w ciągu drogi powiatowej Nr 3715W Ligowo – Mochowo w m. Malanowo wraz z drogami dojazdowymi	Powiat Sierpecki Gmina Mochowo	2020	0	0	0	1 800 000	0%	Środki własne Powiatu i Gminy + dofinansowanie w ramach subwencji ogólnej budżetu państwa
Przebudowa drogi powiatowej Nr 4620W – granica województwa – Września - Borowo	Powiat Sierpecki Gmina Rościszewo	2017	1 200 000	0	0	0	0%	Środki własne Powiatu i Gminy Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych – ETAP II

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny (+ jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania					Stopień realizacji zadania %	Źródła finansowani
		Okres realizacji	2017	2018	2019	2020		
								Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój
Przebudowa drogi powiatowej Nr 3741 Lelice – Rogienice – Grąbiec – Rzeszotary - -Zawady, drogi powiatowej Nr 3749 W Stacja Krajowa Zawidz - Mieszaki – droga krajowa nr 10 oraz drogi powiatowej Nr 3701W Stracja Kolejowa Zawidz droga nr 560 jako jednolity ciąg dróg łączący miejscowości Grąbiec i Zawidz	Powiat Sierpecki Gmina Zawidz	2018		1 200 000			0%	Środki własne Powiatu i Gminy Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych – ETAP II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój (Schetynówka)
Przebudowa drogi powiatowej Nr 3715 Ligowo – Mochowo	Powiat Sierpecki Gmina Mochowo	2019	0	0	900 000	0	0%	Środki własne Powiatu i Gminy Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych – ETAP II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny (+ jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania					Stopień realizacji zadania %	Źródła finansowani
		Okres realizacji	2017	2018	2019	2020		
Przebudowa drogi powiatowej Nr 3759W Szumanie – Bielsk na dt. 2,278	Powiat Sierpecki Gmina Zawidz	2015-2018	560 000	560 000	0	0	100%	Powiat Sierpecki i Gminy RIT
Przebudowa drogi powiatowej Nr 3735 Piaski - Gozdowo	Powiat Sierpecki Gmina Gozdowo	2017	595 211	0	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy, PROW
Przebudowa drogi powiatowej Nr 4620W Lutocin – granica województwa – Września - Borowo	Powiat Sierpecki Gmina Rościszewo	2017	713 766	0	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy PROW
Przebudowa drogi powiatowej Nr 3743W Zawidz – Osiek - Włostybory	Powiat Sierpecki Gmina Zawidz	2017	717 389	0	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy PROW
Przebudowa drogi powiatowej Nr 3715W Ligowo - Mochowo	Powiat Sierpecki Gmina Mochowo	2018	0	742 806	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy PROW
Przebudowa drogi powiatowej Nr	Powiat Sierpecki Gmina Szczutowo	2018	0	785 792	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy PROW

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny (+ jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania					Stopień realizacji zadania %	Źródła finansowani
		Okres realizacji	2017	2018	2019	2020		
3724W Zochowo – Gójsk na terenie gm. Szczutowo								
Przebudowa drogi powiatowej Nr 3758W Lelice – Majki – Słupia oraz przebudowa drogi powiatowej Bożewo - Głuchowo	Powiat Sierpecki Gmina Gozdowo	2017	200 000	0	0	0	100% 0%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Bronisław – Gozdowo oraz przebudowa drogi powiatowej Węgrzynowo – Lisice – IV Etap	Powiat Sierpecki Gmina Gozdowo	2018	0	320 000	0	0	0% 100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Kuskowo – Jęczewo	Powiat Sierpecki Gmina Gozdowo	2019	0	0	200 000	0	0%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Bożewo - Rempin	Powiat Sierpecki Gmina Gozdowo	2020	0	0	0	200 000	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Szczutowo – Blizno - Biały - Troska	Powiat Sierpecki Gmina Szczutowo	2017	200 000	0	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny (+ jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania					Stopień realizacji zadania %	Źródła finansowani
		Okres realizacji	2017	2018	2019	2020		
Przebudowa drogi powiatowej Szczutowo – Dąbkowa - Szczechowo	Powiat Sierpecki Gmina Szczutowo	2018	0	200 000	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Gójsk – Agnieszkowo – granica województwa	Powiat Sierpecki Gmina Szczutowo	2020	0	0	0	200 000	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Września – Puszcza – granica województwa	Powiat Sierpecki Gmina Rościszewo	2017	200 000	0	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Rościszewo - Komorowo	Powiat Sierpecki Gmina Rościszewo	2018	0	200 000	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Rościszewo – Kosemin – Żabowo - Szumanie	Powiat Sierpecki Gmina Rościszewo	2019	0	0	200 000	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Stopin – Pianki - Puszcza	Powiat Sierpecki Gmina Rościszewo	2020	0	0	0	200 000	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Giżyno – Tłubice- Słupia	Powiat Sierpecki Gmina Zawidz	2017	200 000	0	0	0	0%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny (+ jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania					Stopień realizacji zadania %	Źródła finansowani
		Okres realizacji	2017	2018	2019	2020		
Przebudowa drogi powiatowej Jeżewo – Krajewice Duże	Powiat Sierpecki Gmina Zawidz	2018	0	200 000	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Lelice – Rogienice – Gąbiec – Rzeszotary - Zawady	Powiat Sierpecki Gmina Zawidz	2019	0	0	200 000	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Goleszyn – Dziembakowo – Borkowo- Zgagowo	Powiat Sierpecki Gmina Zawidz	2020	0	0	0	200 000	0%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Bożewo - Głuchowo	Powiat Sierpecki Gmina Mochowo	2017	200 000	0	0	0	0%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Ligowo - Osiek	Powiat Sierpecki Gmina Mochowo	2018	0	200 000	0	0	0%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Ligowo – granica województwa (Skepe)	Powiat Sierpecki Gmina Mochowo	2019	0	0	200 000	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny (+ jednostki włączone)	Koszty realizacji zadania					Stopień realizacji zadania %	Źródła finansowani
		Okres realizacji	2017	2018	2019	2020		
Przebudowa drogi powiatowej Bożewo - Rempin	Powiat Sierpecki Gmina Mochowo	2020	0	0	0	200 000	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Miłobędzyn -Kwaśno	Powiat Sierpecki Gmina Sierpc	2017	200 000	0	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Białyszewo – Warzyn Skóry – Warzyn Kmiecy – Golezdyn	Powiat Sierpecki Gmina Sierpc	2018	0	200 000	0	0	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty realizacji inwestycji				Stopień realizacji zadania %	Źródła finansowania
		Okres realizacji	2018	2019	2020		
Przebudowa drogi powiatowej Stacja kolejowa Zawidz – Mieszaki – droga krajowa nr 10 Przebudowa (ciągu pieszego) chodnika w ciągu drogi powiatowej Białyszewo – Warzyn Skóry – Warzyn Kmiecy – Golezszyn w m. Białyszewo Przebudowa drogi powiatowej Paławowo -Mieszczk	Powiat Sierpecki Gmina Sierpc	2019	0	,10	200 000	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Golezszyn – Dziembakowo – Borkowo – Zgagowo (odcinek drogi Golezszyn – Dziembakowo)	Powiat Sierpecki Gmina Sierpc	2020	0	0	200 000	100%	Środki własne Powiatu i Gminy 50/50
Przebudowa drogi powiatowej Sierpc ul. Wróblewskiego	Powiat Sierpecki	2017	200 000	0	0	100%	Środki własne Powiatu
Przebudowa drogi powiatowej Sierpc ul. Dworcowa	Powiat Sierpecki	2018	0	200 000	0	100%	Środki własne Powiatu

Przebudowa drogi powiatowej Sierpc ul. Świętokrzyska	Powiat Sierpecki	2019	0	0	200 000	100%	Środki własne Powiatu
Przebudowa drogi powiatowej Sierpc ul. Traugutta	Powiat Sierpecki	2020	0	0	0	0%	Środki własne Powiatu
Przebudowa mostu nr JN1 31001097 w m. Piastowo w ciągu drogi powiatowej nr 3735W Piaski-Gozdowo wraz z drogami dojazdowymi	Powiat Sierpecki	2018-2019	2 763 015	2 763 015	0	100%	Środki własne Powiatu i Gmin oraz dofinansowanie w ramach subwencji ogólnej budżetu państwa.

Ponadto istotną rolę w kształtowaniu świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu stanowiła edukacja ekologiczna. W ramach działań proekologicznych zrealizowano następujące zadania:

2019 rok

1. VIII Powiatowy Konkurs Ekologiczny pn. „Chrońmy środowisko odzyskując surowce wtórne” skierowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, znajdujących się na terenie powiatu sierpeckiego. Celem Konkursu było wyrobienie nawyku selektywnego gromadzenia odpadów w miejscu ich wytworzenia oraz zaangażowanie dzieci, młodzieży, personelu szkół oraz rodziców w segregowanie odpadów poprzez zbiórkę makulatury, tworzyw sztucznych i baterii w terminie od 13 maja do 7 października 2019 r. Koszt całkowity 14 378,97 zł.
2. Konkurs fotograficzny pn. „Najpiękniejszy zakątek przyrody powiatu sierpeckiego” skierowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, znajdujących się na terenie powiatu sierpeckiego. Koszt całkowity 6 659,88 zł.
3. Współorganizacja konkursów o tematyce ekologicznej 3 200 zł.
4. Zakup toreb ekologicznych, koszt 1999,18 zł.
5. Wykonanie kalendarzy o tematyce ekologicznej, koszt 10 700 zł.
6. Wykonanie plakatów – konferencja na temat fotowoltaiki, koszt 150 zł.
7. Wykonanie materiałów promocyjnych – miodobranie koszt 200 zł.

2020 rok

1. IX Powiatowy Konkurs Ekologiczny pn. „Chrońmy środowisko odzyskując surowce wtórne” skierowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, znajdujących się na terenie powiatu sierpeckiego. Celem Konkursu było wyrobienie nawyku selektywnego gromadzenia odpadów w miejscu ich wytworzenia oraz zaangażowanie dzieci, młodzieży, personelu szkół oraz rodziców w segregowanie odpadów poprzez zbiórkę makulatury, tworzyw sztucznych i baterii w terminie od 28 maja 2020r. do 30 października 2020 r. Koszt całkowity wyniósł 25 110 zł.
2. Konkurs fotograficzny pn. „Najpiękniejszy zakątek przyrody powiatu sierpeckiego” skierowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, znajdujących się na terenie powiatu sierpeckiego. Koszt całkowity wyniósł 3 539,87 zł.
3. Wykonanie kalendarzy o tematyce ekologicznej, koszt 5 043 zł.

Inne działania realizowane w latach 2019-2020

1. Zakup paliwa na utrzymanie rowów przy drogach powiatowych – koszt 9 768,75 zł.
2. Wymiana instalacji elektrycznej w budynku Starostwa Powiatowego w Sierpcu ul. Kopernika 9 – koszt 38 000,00 zł.
3. Zakup paliwa dla Społecznej Straży Rybackiej – koszt 499,99 zł.
4. Sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasów dla Gminy Mochowo i Gminy Sierpc - koszt całkowity wyniósł 5 400 zł.
5. Zakup paliwa dla Społecznej Straży Rybackiej – koszt 467,58 zł.
6. Przy wejściu na teren szkoły od ulicy Sienkiewicza, w czwartym kwartale 2020 roku zainstalowano tymczasową mobilną stację monitoringu jakości powietrza.

5. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA PRZEZ GMINY

Poniżej przedstawiono najważniejsze działania proekologiczne wykonane na terenie gmin powiatu sierpeckiego. Dane pozyskane zostały z raportów o stanie gmin, które zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznych na stronach internetowych gmin.

5.1. Gmina Miasto Sierpc

- **Rozbudowa i modernizacja dróg**

W latach 2019-2020 na terenie miasta Sierpca dokonano inwestycji drogowych, których wartość przekroczyła 5 mln zł. Inwestycje te przyczyniły się do ograniczenia emisji hałasu przez pojazdy poruszające się po terenie miasta.

- **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej**

W wyniku realizacji *Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych* (Uchwała NR 406/LII/2018 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „EMPEGEK” Sp. z o.o. w Sierpcu na lata 2018-2020) w roku 2019 r. Spółka wykonała szereg prac związanych m.in. z rozbudową sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, wykonano renowację kanału sanitarnego w ul. Narutowicza i Konstytucji 3-go Maja oraz zakupiono wirówkę dekantacyjną za kwotę 787 tys. zł.

Nadal trwają prace związane z modernizacją oczyszczalni ścieków. Łączne koszty poniesione przez EMPEGEK Sp. z o.o. na gospodarkę wodnościekową w latach 2019-2020 wyniosły ponad 24 miliony zł.

- **Modernizacja oczyszczalni ścieków**

Kontynuując wcześniejsze działania EMPEGEK sp. z o.o. w ramach wniosku o dofinansowanie w ramach II naboru dla działania 2.3 POIiŚ (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko) 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach, II oś priorytetowa „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu” kontynuuje realizację inwestycji pn. „*Rozbudowa i przebudowa (modernizacja) oczyszczalni ścieków w Sierpcu*” współfinansowanego z Funduszu Spójności.

Celem projektu jest zapewnienie możliwości realizacji zadań strategicznych Gminy Miasto Sierpc związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym poprzez usprawnienie systemu oczyszczania a także obniżenie kosztów unieszkodliwiania osadów ściekowych. Planowane przedsięwzięcie polega na uporządkowaniu gospodarki osadowej wraz z odzyskiem energii z biogazu oraz modernizacji systemu sterowania pracą zakładu.

W ramach uporządkowania gospodarki osadowej kontynuowano budowę instalacji do przetwarzania osadów ściekowych w energię elektryczną i ciepłą, a pofermentu w nawóz mineralno-organiczny. W 2019 r. w fazie realizacji były następujące budowle:

- osadnik wstępny poziomy,
- wydzielone komory fermentacyjne,
- budynek operacyjny,
- instalacje do uzdatniania i magazynowania biogazu.

Natomiast w ramach modernizacji systemu sterowania kontynuowano budowę instalacji sterowania w nowym układzie związanym z zagospodarowaniem osadów oraz produkcją biogazu obejmującą wprowadzenie nowych układów pomiarowych wraz ze sterowaniem i nowym interfejsem umożliwiającym obrazowe kontrolowanie przebiegu procesu.

Jednym z efektów modernizacji Miejskiej Oczyszczalni Ścieków będzie wyłączenie z eksploatacji zakładowej kotłowni węglowej, którą zastąpi ciepło odpadowe z kogeneratora. Poza wyżej wymienionym zakresem przebudowano również układ elektroenergetyczny oczyszczalni oraz wymieniono zużyte urządzenia i linie kablowe zapewniające zwiększone potrzeby w zakresie zasilania docelowo rozbudowywanej oczyszczalni oraz możliwość ewentualnej sprzedaży nadwyżek energii elektrycznej do sieci zawodowej. Z końcem 2019 roku doposażono oczyszczalnię ścieków o drugi dekanter, który o 100 % zwiększy wydajność instalacji do przetwarzania osadów ściekowych w środek poprawiający właściwości gleby pod nazwą OrCal® SR pH regulator®.

Poza wyżej wymienionym zakresem przebudowano również układ elektroenergetyczny oczyszczalni oraz wymieniono zużyte urządzenia i linie kablowe zapewniające zwiększone potrzeby w zakresie zasilania docelowo rozbudowywanej oczyszczalni oraz możliwość ewentualnej sprzedaży nadwyżek energii elektrycznej do

sieci zawodowej. W roku 2020 realizowano ostatnie zadanie z rozszerzonego zakresu rzeczowego i finansowego projektu tj. budowę odgałęzień sieci kanalizacji sanitarnej w ul. 11-go Listopada i Kilińskiego. Planowany całkowity koszt realizacji projektu wynosi 28 344 817,00 zł. Maksymalny koszt wydatków kwalifikowanych 17 118 796,00 zł. i kwota dofinansowania 14 550 976,00 zł. Planowany termin zakończenia realizacji inwestycji to II kwartał 2021, natomiast termin osiągnięcia efektu ekologicznego – przetwarzanie rocznie 540 ton suchej masy osadów ściekowych i podłączenie 249 dostawców ścieków, to IV kwartał 2021.

W latach 2019-2020 łączna kwota poniesiona przez „EMPEGEK” to ponad 24 mln zł, w tym na budowę wodociągów i kanalizacji.

- **Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Miasta Sierpca**

Dla miasta Sierpca został opracowany Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE). Podstawowym celem Programu jest likwidacja źródeł spalania paliw stałych o mocy do 1 MW w sektorze komunalno-bytowym oraz sektorze usług i handlu oraz w małych i średnich przedsiębiorstwach. Źródłami emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery są m.in. przemysł, ruch kołowy, niskie źródła emisji (opalone paliwami stałymi, nielegalne spalanie odpadów). Obniżenie poziomu zanieczyszczeń jest ważnym celem strategicznym wielu dokumentów strategicznych. Realizacja tych celów prowadzona jest na wielu płaszczyznach. W latach 2019-2020 przeprowadzono wiele działań prewencyjnych oraz inwestycyjnych:

- Rozbudowano sieć czujników, jakości powietrza poprzez zakup 2 czujników zlokalizowanych w rejonie ulicy Wojska Polskiego oraz na budynku Straży Pożarnej.
- Podpisano umowę ze specjalistycznym laboratorium na wykonanie analizy 10 próbek popiołu pobranych z palenisk domowych pod kątem składu chemicznego popiołu i ewentualnego spalania odpadów.
- Uruchomiono dotacje z budżetu miasta na wymianę starych nieekologicznych źródeł ogrzewania na nowe, ekologiczne. Wymieniono 15 nieekologicznych źródeł.
- Część mieszkańców miasta podjęła decyzję o budowie instalacji fotowoltaicznych.

W okresie sprawozdawczym wykorzystywano do produkcji ciepła elektrociepłownię gazową, której oddziaływanie na środowisko jest bardziej przyjazne od tego jakim charakteryzują się kotły węglowe. Pozwoliło to na utrzymanie niskiego poziomu emisji substancji szkodliwych do atmosfery w przeliczeniu na GJ wyprodukowanego ciepła. Wykorzystanie instalacji gazowej w 2020 r. było jednak ograniczone ze względu na wyższe koszty wytworzenia ciepła w stosunku do produkcji opartej na węglu oraz ze względu na liczne problemy eksploatacyjne.

- **Plan usuwania wyrobów zawierających azbest**

Celem planu jest bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie azbestu z terenu miasta Sierpca do końca roku 2032. Wydział Spraw Społecznych i Komunalnych w Urzędzie Miejskim w Sierpcu merytorycznie odpowiedzialny za realizację założeń określonych w tym dokumencie strategicznym, począwszy od roku 2009 roku do chwili obecnej, realizuje zadania pn. „Usunięcie i unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest z terenu miasta Sierpca w roku...”. W ramach tego zadania podczas rozmów z mieszkańcami prowadzone są elementy kampanii edukacyjnej oraz mieszkańcy są informowani o możliwościach uzyskania wsparcia finansowego do realizacji działań zmierzających do usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu posesji.

W roku 2019 r. usunięto 45 Mg, a w 2020 r. 39,56 Mg wyrobów zawierających azbest.

- **Modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne**

Sukcesywnie prowadzone są działania w kierunku modernizacji na energooszczędne oświetlenia uliczne i oświetlenia obiektów publicznych. Gmina Miasto Sierpc zgodnie z ustawą Prawo Energetyczne na podstawie art. 18 pkt 1 ust 3 jest zobowiązana do zaopatrzenia w energię elektryczną miejsca publiczne tj. ulice, place, drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie. Opierając się na dokumentacji audytowej negocjowane są stawki za energię elektryczną oraz opłaty stałe. W budynkach użyteczności publicznych wymieniane są oprawy oraz żarówki na LED.

W 2020 r. na rozbudowę i modernizację oświetlenia wydano kwotę 199 360,30 zł.

- **Ochrona różnorodności przyrodniczej oraz krajobrazowej**

Poprzez realizację tego celu dokonano weryfikacji lokalizacji przedsięwzięć w stosunku do położenia obszarów objętych ochroną na podstawie zapisów ustawy o ochronie przyrody (pomników przyrody, Obszarów Natura 2000). Takie działania ograniczają lub zupełnie powstrzymują proces utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej, odtworzenie i wzbogacenie zasobów przyrody oraz skuteczne zarządzanie gatunkami i siedliskami.

W 2019 r. posadzono 97 drzew na terenach należących do Gminy Miasta Sierpc, urządzono rondo im. F. Łazarowskiego i skwer przy ul. Kasztanowej. Na bieżąco przeprowadzana jest pielęgnacja drzew rosnących na terenie miasta.

W 2020 r. posadzono 120 drzew na terenach należących do Gminy Miasta Sierpc (110 szt. kasztanowce czerwone oraz 10 szt. klon pospolity kulisty). Na bieżąco przeprowadzano pielęgnację drzew rosnących na miejskich terenach.

- **Ograniczenie emisji hałasu**

W ramach działań prowadzonych w zakresie realizacji Programu w części dotyczącej ochrony przed hałasem każdy inwestor zobowiązany jest dokonać analizy potencjalnych źródeł hałasu oraz jego poziomu przy założeniu maksymalnych parametrów pracy urządzenia. W przypadku określenia poziomu hałasu wykraczającego poza normy przyjęte w aktach prawnych dla określonych rodzajów zabudowy wszelkie decyzje zawierają szereg uwarunkowań, które musi spełnić inwestor aby mógł zrealizować swoje zamierzenie i nie spowodować pogorszenia standardów środowiska. W dokumentach planistycznych dokonuje się zapisów zapewniających tworzenie tzw. Izofon, tj. pasów zieleni izolacyjnej, szczególnie wzdłuż obciążonych ruchem ciężkim obiektów liniowych. Ponadto na bieżąco podejmowano działania skutkujące poprawą nawierzchni dróg, na cichą.

- **Ochrona przed promieniowaniem**

Poprzez wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, w Mieście Sierpc utrzymano dotychczasowy stan braku zagrożeń ponadnormatywnych promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:

- ograniczenie lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej wyłącznie do infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych na terenach przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w granicach wyznaczonych stref technologicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych;
- zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w granicach wyznaczonych tymczasowych stref technologicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych 15 kV do skablowania; po skablowaniu linii ograniczenia nie obowiązują.

5.2. Gmina Sierpc

- **Edukacja ekologiczna**

Gmina Sierpc w 2019 roku zrealizowała zadanie z zakresu edukacji ekologicznej pod nazwą: „**Ekologiczne spotkania z przyrodą w Gminie Sierpc**”. W ramach tej inicjatywy na terenie Szkoły Podstawowej im. Zygmunta Padlewskiego w Bledzewie powstała ścieżka przyrodniczo-edukacyjna składająca się z siedmiu przystanków. Dzięki temu powstało wyjątkowe, ciekawe i unikatowe miejsce edukacji przyrodniczej promujące lokalne walory przyrodnicze. Dzięki tablicom informacyjnym oraz grom edukacyjnym osoby odwiedzające ścieżkę mogą samodzielnie, z rodzicami lub z nauczycielami zapoznać się z cennymi elementami przyrody i krajobrazu danego

obszaru. Ścieżka przyrodnicza pozwala także na atrakcyjne prowadzenie plenerowych lekcji przyrody i biologii oraz szeroko pojętą edukację ekologiczną mieszkańców Gminy Sierpc oraz osób odwiedzających.

Teren, na którym została utworzona ścieżka przyrodnicza jest objęty formą ochrony przyrody jaką jest Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrzywy Prawej”. Realizacja zadania była współfinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Wysokość przyznanej dotacji wyniosła 33 624,00 zł.

- **Oświetlenie uliczne**

W 2019 r. dokonano zakupu i montażu łącznie 10 lamp solarnych, które to zostały zamontowane przy drogach oraz na terenie działki gminnej (teren rekreacyjny w m. Dziembakowo). Lampy solarne zostały zamontowane w miejscowościach Dziembakowo (3 lampy), Warzyn Kmiecy (1 lampa), Borkowo Kościelne (1 lampa), Borkowo Wielkie (1 lampa), Goleszyn (3 lampy) i Białyszewo Towarzystwo (1 lampa).

Właścicielem majątku oświetleniowego tj. rozdzielni oświetleniowych, linii oświetleniowych – kablowych i napowietrznych, słupów i opraw oświetleniowych jest Energa Oświetlenie Sp. z o.o. z siedzibą 81-855 Sopot ul. Rzemieśnicza 17/19, która to pełni na rzecz Gminy Sierpc usługę oświetlenia ulic, dróg, placów i innych otwartych terenów publicznych przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury. W chwili obecnej jest 896 punktów świetlnych w tym sodowych sztuk 881, rtęciowych sztuk 9, ledowych sztuk 4 i innych sztuk 2.

W 2020 r. dokonano zakupu i montażu łącznie 11 lamp solarnych. Lampy solarne zostały zamontowane w miejscowościach Szczepanki (1 lampa), Szczepanki Góry (1 lampa), Bledzewo (1 lampa), Dębowo (1 lampa), Białyszewo Towarzystwo (1 lampa), Goleszyn (1 lampa), Rydzewo (3 lampy), Gorzewo (1 lampa) i Białoskóry (1 lampa). Lampy solarne oświetlenia ulicznego stały się własnością Gminy Sierpc. W latach 2019-2020 na modernizację oświetlenia ulic wydano kwotę około 65 tys. zł.

- **Program usuwania azbestu**

Dzięki dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 18 526,00 zł w 2019 roku wykonano zadanie polegające na usunięciu i unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sierpc w ilości 111,030 Mg. Dzięki dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 47 257,23 zł w 2020 roku wykonano zadanie polegające na usunięciu i unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sierpc w ilości 130,000 Mg. W ten sposób nastąpiło ograniczenie uciążliwości dla ludzi i środowiska odpadów zawierających azbest poprzez ich usunięcie i unieszkodliwienie.

- **Inne działania w zakresie gospodarowania odpadami**

W 2020 roku zostało zrealizowane zadanie polegające na usunięciu odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag z terenu Gminy Sierpc. W wyniku jego realizacji 102,5 Mg odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Sierpc zostało poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu. Koszt zadania wyniósł 50 811,30 zł brutto i został w całości pokryty z uzyskanego dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Realizacja przedmiotowego zadania ułatwiła osobom prowadzącym działalność rolniczą w pozbyciu się problematycznych odpadów z terenu własnych gospodarstw, a co za tym idzie z terenu Gminy Sierpc.

5.3. Gmina Mochowo

W 2019 roku Gmina Mochowo realizowała niżej wymienione inwestycje:

- Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Mochowo - etap II. Zadanie zrealizowane zgodnie z harmonogramem. W czerwcu 2019 roku został złożony końcowy wniosek o płatność.
- Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mochowo oraz inwentaryzacji źródeł emisji CO₂ i bazy danych – konieczność aktualizacji planu wynika z utrzymania ciągłości zrealizowanego wcześniej projektu „Redukcja zanieczyszczenia powietrza w Gminie Mochowo” poprzez opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej (projekt zrealizowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko). Zadanie zakończone.
- Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Mochowo- etap II w ramach wydatków nieobjętych umową o przyznaniu pomocy– zadanie zakończone.
- Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Mochowo- etap III. Zadanie przewidziane na lata 2017-2020. Zadanie w trakcie realizacji zgodnie z ustalonym harmonogramem prac.
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Mochowo, etap XII” Łączne nakłady i limit zobowiązań - 270 500,00 zł, limit roku 2019 – 10 500,00 zł, limit roku 2020 - 260 000,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji – wykonano dokumentację projektową.
- Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w m. Mochowo, Mochowo Nowe, Mochowo Parcele, Bożewo Nowe, gm. Mochowo”. Łączne nakłady i limit zobowiązań - 40 000,00 zł, limit roku 2019 – 20 000,00 zł, limit roku 2020 - 20 000,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji.
- „Opracowanie dokumentacji projektowej : Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Mochowo”. Łączne nakłady i limit zobowiązań - 85 000,00 zł,

limit roku 2019 – 25 000,00 zł, limit roku 2020 - 60 000,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji.

- Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Mochowo- etap IV.
- Łączne nakłady i limit zobowiązań - 60 000,00 zł, limit roku 2019– 10 000,00 zł, limit roku 2020 - 50 000,00 zł. Zadanie a trakcie realizacji.

W 2020 roku Gmina Mochowo realizowała niżej wymienione inwestycje:

- Przebudowa dróg gminnych nr 370250W w m. Mochowo i nr 370223W w m. Łukoszyn oraz przebudowa drogi wewnętrznej na dz. nr 209 w m. Zglenice Duże". Przedsięwzięcie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020. Łączne nakłady i limit zobowiązań - 1.312.852,78 zł. Limit roku 2020 - 0,00 zł (przeprowadzenie procedury przetargowej), limit roku 2021 - 879.746,20 zł, limit roku 2022 - 433.106,58 zł.
- „Ograniczanie zanieczyszczenia powietrza poprzez wymianę urządzeń grzewczych, termomodernizację oraz montaż paneli fotowoltaicznych na terenie Gminy Mochowo" w związku z aneksem przedłużającym realizację zadania na rok 2021. Ustala się łączne nakłady i limit zobowiązań na kwotę 619 048,35 zł. Limit roku 2020 - 0,00 zł (rozpoczęcie procedury przetargowej), limit roku 2021 - 619 048,35 zł.
- Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Mochowo - etap III. Zadanie przewidziane na lata 2017-2020. Zadanie zakończone.
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Mochowo, etap XII" Zadanie zakończone.
- Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w m. Mochowo, Mochowo Nowe, Mochowo Parcele, Bożewo Nowe, gm. Mochowo". Łączne nakłady i limit zobowiązań - 98 500,00 zł, limit roku 2020– 13 500,00 zł, limit roku 2021 – 65 000,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji.
- „Opracowanie dokumentacji projektowej : Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Mochowo". Zadanie zakończone.
- Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Mochowo- etap IV. W związku z otrzymaniem pomocy w ramach PROW zadanie zostało przesunięte do zadań jednorocznych objętych załącznikiem inwestycyjnym.
- Termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w m. Zglenice Duże w ramach działania „Stworzenie miejsca spotkań mieszkańców w miejscowości Zglenice Duże, gmina Mochowo”.

5.4. Gmina Zawidz

W gminie Zawidz w latach 2019-2020 zrealizowano następujące zadania z zakresu ochrony środowiska:

- Dokonano wyłonienia wykonawcy i zrealizowano zadanie polegające na usunięciu i unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zawidz w 2019 roku. Wartość robót wyniosła 41.236,32 zł /brutto/.
- Dokonano wybory generalnego wykonawcy dla zadania: Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza poprzez wymianę urządzeń grzewczych, termomodernizację oraz montaż paneli fotowoltaicznych na terenie gminy Zawidz. Wartość zadania wynosi 1.606.207,50 zł.
- Dokonano wyłonienia wykonawcy świadczenia usługi oświetlenia ulic, dróg placów i innych obiektów położonych na terenie gminy Zawidz. Cena konserwacji 1 szt. lampy oświetleniowej wynosi 22,58 zł /brutto/. Łączna liczba lamp w konserwacji wynosi 638.
- Dokonano remontu Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Młotkowie polegającego na wykonaniu sufitu podwieszanego z izolacją termiczną. Wartość robót wyniosła 20.000,00 zł /brutto/.
- Wykonano przebudowę drogi gminnej w miejscowości Grąbiec na odcinku 1140 m. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 390 008,92 zł dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 215 130,00 zł.
- Wykonano modernizację drogi gminnej w miejscowości Nowe Zgagowo na odcinku 500 m. Całkowity koszt inwestycji 128 688,75 zł, dofinansowanie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych 55 000,00 zł
- Wykonano zadanie pn. „Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zawidz” dofinansowaną z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Wartość otrzymanej dotacji 29 736,88 zł co stanowi 100% kosztów zadania. W ramach zadania zostało usuniętych 87 ton azbestu, z 42 gospodarstw domowych.
- Wykonano zadanie pn. „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu gminy Zawidz” dofinansowane z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Wartość otrzymanej refundacji wynosi 104 382,72 zł co stanowi 100% kosztów zadania. W ramach przedsięwzięcia odebranych zostało 212,160 Mg folii rolniczej i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z 192 gospodarstw rolnych, które zadeklarowały posiadanie takich odpadów. Wśród nich są: - folia rolnicza - 146,1 Mg - siatka i sznurki- 7,595Mg-opakowania po nawozach i typu Big Bag-58,465 Mg

W latach 2019-2020 Gminy Zakład Gospodarki Komunalnej w Zawidzu wykonał następujące zadania:

- budowę wodociągu głównego w miejscowości Wola Grąbiecka Grąbiec długości około 2,6 km;

- budowę wodociągu głównego w miejscowości Majki Małe (bloki mieszkalne) o długości około 400 m;
- wykonanie przekładki przyłączy wodociągowych w miejscowości Zawidz Mały w ilości 18 sztuk;
- wykonanie przyłączy wodociągowych w ilości 10 sztuk do budynków mieszkalnych;
- wykonanie przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego do budynku sklepu w ilości 1 sztuki;
- wykonanie przyłącza wodociągowego do budynku inwentarskiego tylko do celów socjalno-bytowych i celów przeciwpożarowych w ilości 1 sztuka ;
- budowę wodociągu na ogródki działkowe w miejscowości Majki Małe bloki o długości około 400 m;
- układanie odwodnienia fundamentów przy Szkole Podstawowej w Słupi, naprawa i odprowadzenie wody deszczowej oraz układanie schodów i podjazdu z kostki brukowej;
- utwardzenie drogi tłuczniem w miejscowości Osiek oraz Osiek Włostybory na odcinku około 1 km;
- wykonanie przyłączy wodociągowych w ilości 7 sztuk do budynków mieszkalnych,
- wykonanie przyłącza wodociągowego do hali produkcyjnej tylko do celów socjalno – bytowych i celów przeciwpożarowych w ilości 1 sztuka,
- remont pomieszczenia mieszkalnego dla osoby podopiecznej w miejscowości Rekowo.

5.5. Gmina Szczutowo

W gminie Szczutowo inwestycje w zakresie ochrony środowiska zostały skierowane na gospodarkę wodno-ściekową oraz na budowę i modernizację dróg.

Poniżej przedstawiono wykaz inwestycji w zakresie ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2019-2020.

Wykaz najważniejszych inwestycji zrealizowanych przez Gminę Szczutowo przy wykorzystaniu środków własnych jak i zewnętrznych w 2019 roku wygląda następująco:

- rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Słupia — Etap II
W ramach zadania wykonano sieć wodociągową z rur PE o łącznej długości 2.084,00 m.b. średnicy $\Phi 160$ i $\Phi 90$. Wartość robót budowlano- montażowych 303.580,09 zł. Zadanie współfinansowane ze środków z PROW 2014-2020;
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Mościska Agnieszkowo, Słupia, Białasy, Całownia.

W ramach zadania wykonanych zostało 52 kpl. biologiczno- mechanicznych oczyszczalni ścieków wraz z drenażem rozsączającym. Wartość robót budowlano montażowych - 957.109, 19 zł Zadanie współfinansowane ze środków z PROW 2014-2020;

- budowa kanalizacji sanitarnej vv obrębach Agnieszkowo-Łazy-Gójsk gm. Szczutowo. W ramach zadania wykonana zostanie sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej o długości ok. 6,4 km, dwie przepompownie strefowe i 4 przepompowni przydomowych. Rozpoczęcie robót nastąpiło 27 marca 2019 r. planowany termin zakończenia 15 kwietnia 2020 r. Wartość zadania wg umowy z wykonawcą 2.330.982,78 zł. Zadanie współfinansowane ze środków z PROW 2014-2020;
- budowa i modernizacja dróg. Istotną rolę w budżecie gminy odegrała budowa i modernizacja dróg, na którą wydano w 2019 r. ponad 2 mln zł;
- „budowa oczyszczalni przydomowych na terenie gminy Szczutowo”. W ramach zadania wykonanych zostało 20 kpl. biologiczno-mechanicznych oczyszczalni ścieków wraz z drenażem rozsączającym. Wartość robót budowlano montażowych — 957.109,19 zł Zadanie współfinansowane ze środków z WFOŚiG.

Wykaz najważniejszych inwestycji zrealizowanych przez Gminę Szczutowo przy wykorzystaniu środków własnych jak i zewnętrznych w 2020 roku wygląda następująco:

- budowa kanalizacji sanitarnej w obrębach Agnieszkowo-Łazy-Gójsk gm. Szczutowo W ramach zadania wykonana została sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej o długości ok. 6,4 km, dwie przepompownie strefowe i 4 przepompownie przydomowe. Rozpoczęcie robót nastąpiło 27 marca 2019 r. zakończenie robót nastąpiło 20 kwietnia 2020 r. Wartość zadania 2.333.737,51 zł. Zadanie współfinansowane ze środków z PROW 2014-2020 w kwocie 1 143 341 zł;
- budowa i modernizacja dróg. W 2020 r. na budowę i modernizację dróg wydano ponad 3 mln zł;
- modernizacja przepompowni ścieków w miejscowości Gójsk. W ramach zadania zmodernizowano technologię i sterowanie w przepompowni ścieków. Wartość zadania 134685,00 zł. Zadanie zrealizowano ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych;
- prace przygotowawcze , prowadzone były prace przygotowawcze inwestycji planowanych do realizacji, polegające m.in. na przygotowaniu kompletu dokumentacji projektowo — kosztorysowej, pozwolenia na budowę, zgłoszenia.

5.6. Gmina Gozdowo

Gmina Gozdowo w latach 2019-2020 przeprowadziła prace w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza oraz w zakresie gospodarki odpadami przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 20. Inwestycje zrealizowane przez Gminę Gozdowo w latach 2019-2020.

Rodzaj inwestycji	Sposób realizacji zadania	Koszty realizacji inwestycji
<p>Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Bronoszewice</p>	<p>Wymiana pokrycia dachowego, prace termoizolacyjne, wydzielenie i wykonanie pomieszczeń sanitarnych, wykonanie nowej instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej, prace ogólnobudowlane</p>	<p>148 470,84 - umowa z 30.06.2018 3 075,00 zł nadzór inwestorski Razem: 151 545,84</p>
<p>Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Gozdowo - etap I</p>	<p>Wykonanie 54 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Bombalice, Bonisław, Czachorowo, Czachowo, Golejewo, Kowalewo Boguszyce, Kowalewo Podborne, Kuniewo, Łysakowo, Ostrowy, Rogieniczki, Wilkowo, Kurówko.</p>	<p>534.653,04 zł - realizacja 18 819,00 zł - nadzór Razem: 553 472,04 zł</p>
<p>Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Gozdowo - etap II</p>	<p>Wykonanie 56 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Cetlin, Czarnominek, Dzięgielewo, Głuchowo, Rycharcice Gnaty, Kolczyn, Kozice Smorzewo, Lisewo Duże, Lisewo Małe, Lisice Folwark, Miodusy, Rempin, Rogienice, Węgrzynowo, Zakrzewko.</p>	<p>565 624,74 zł - realizacja 19 975,20 zł - nadzór Razem: 585 599,94 zł</p>
<p>Przeprowadzenie inwentaryzacji indywidualnych źródeł ciepła</p>	<p>Inwestycja sfinansowana w ramach dofinansowania ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w formie dotacji 100% kosztów kwalifikowanych na zadanie realizowane w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020”.</p>	<p>Koszt inwestycji 49.593,60 zł</p>
<p>Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest</p>	<p>Zadanie realizowane w ramach wniosku o dofinansowanie w formie dotacji zadań z zakresu: Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie województwa mazowieckiego WFOŚiGW w Warszawie. Z terenu gminy Gozdowo unieszkodliwiono 67,5 Mg azbestu.</p>	<p>Koszt całkowity: 22 963,50 zł Dofinansowanie: 15 993,00 zł</p>
<p>Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest</p>	<p>Zadanie zrealizowane w ramach wniosku o dofinansowanie w formie dotacji z zakresu usuwania i unieszkodliwiania azbestu na terenie województwa mazowieckiego. Z terenu gminy Gozdowo unieszkodliwiono 56,484 Mg azbestu.</p>	<p>Koszt całkowity: 19 215,86 zł Dofinansowanie: 18 527,29 zł</p>

Rodzaj inwestycji	Sposób realizacji zadania	Koszty realizacji inwestycji
	Usuniecie wyrobów zawierających azbest – 2020 r.	Inwestycja sfinansowana ze środków dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w kwocie <u>34.657,30 zł.</u>
Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag na terenie gminy Gozdowo	Inwestycja sfinansowana w ramach dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ilość odebranych odpadów wyniosła 143,6700 Mg ze 106 gospodarstw rolnych.	Całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia wyniósł <u>58.186,35 zł</u>
Przebudowa i modernizacja dróg	Przebudowa i modernizacji dróg na terenie gminy, opracowanie dokumentacji projektowej , wykonanie kanalizacji deszczowej – 2019 r.	<u>Całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia</u> 796 988,20
	Modernizacja i przebudowa dróg – 2020 r.	Łącznie koszt całkowity inwestycji z zakresu dróg gminnych wyniósł w 2020 roku 811.958,00 zł

5.7. Gmina Rościszewo

Gmina Rościszewo w latach 2019-2020 zrealizowała liczne inwestycje służące ochronie środowiska przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 21. Inwestycje zrealizowane przez Gminę Rościszewo w 2019 r.

Lp.	Treść	Plan wydatków w zł	Wykonanie	% wykona nia
Rok 2019				
1.	Przebudowa drogi gminnej nr 370305W w miejsc. Polik i Kownatka, gm. Rościszewo	180500,00	166667,10	92,34
2.	Przebudowa drogi ul. Piłsudskiego w Rościszewie o l=304 mb	165286,00	164639,32	99,61
3.	Przebudowa drogi gminnej nr 370308W w Rościszewo – Ostrów gm. Rościszewo odcinek od 0+750 do 1+900=1,150 km	460618,00	460129,94	99,89
4.	Przebudowa drogi gminnej nr 370303W w miejsc. Września, gm. Rościszewo l=821,65 m	320254,00	320086,23	99,95
5.	Przebudowa drogi gminnej w miejsc. Zamość	124500,00	124450,74	99,96
6.	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nowy Zamość o l=700 mb;	126137,03	126136,50	100,00
7.	Razem przebudowa i modernizacja dróg	1377295,03	1362109,83	98,6
8.	Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej budowy 50 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Rościszewo	36.070,00	36.070,00	100,00
9.	Wypożyczenie obiektów budowlanych w system kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych w miejscowości Polik i Lipniki, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, zbiorników retencyjnych i wyposażenie studni w miejscowości Łukomie i Rościszewo w infrastrukturę techniczną	448.441,64	447.512,89	99,79
10.	Rozwój OZE w gminach wiejskich poprzez budowę instalacji odnawialnych źródeł energii	12.000,00	7.152,45	60,0

Tabela 22. Inwestycje zrealizowane przez Gminę Rościszewo w 2020 r.

Rok 2020				
1.	Budowa pięćdziesięciu przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Rościszewo	760067,36	612386,58	80,57
2.	Termomodernizacja remizy strażackiej w miejscowości Polik gmina Rościszewo	127915,00	127672,42	99,81

3.	Przebudowa drogi gminnej w miejsc. Kuski o dług. 0,75 km	262074,00	261827,18	99,91
4.	Obniżenie poziomu niskiej emisji i poprawa jakości powietrza poprzez wymianę urządzeń grzewczych w indywidualnych gospodarstwach domowych na terenie gminy Rościszewo	28800,00	28800,00	100,00

6. PODSUMOWANIE

W latach 2019-2020 w powiecie sierpeckim zrealizowano liczne działania na rzecz poprawy stanu środowiska. Większa część zaplanowanych inwestycji i działań została zrealizowana.

Bardzo istotną rolę w ochronie powietrza i łagodzenia zmian klimatu odgrywają działania z zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Główne aktywności powiatu w tym zakresie to:

- produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, przede wszystkim instalacje paneli fotowoltaicznych. W latach 2019-2020 wydano około 20 decyzji środowiskowych określających warunki budowy instalacji fotowoltaicznych. Część inwestycji tego typu nie jest objętych wymogiem uzyskania decyzji środowiskowych;
- rozwój i modernizacja sieci ciepłowniczej i przyłączenie budynków do sieci gazowej. Według danych GUS w latach 2019-2020 ilość przyłączy gazowych wzrosła o 249;
- prowadzenie termomodernizacji budynków;
- rozwój i poprawa funkcjonowania systemu komunikacyjnego poprzez: poprawę nawierzchni drogowej, nową organizację ruchu, rozwój systemu ścieżek rowerowych;
- instalacja energooszczędnych źródeł światła;
- edukacja ekologiczna mieszkańców;
- opracowanie Programów Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Sierpc i Gminy Sierpc oraz Planów Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mochowo i Gminy Rościszewo.

Na podstawie rocznych ocen jakości powietrza publikowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia ludzi, można stwierdzić, iż w analizowanym okresie stan jakości powietrza w powiecie sierpeckim utrzymywał się na podobnym poziomie. Dopuszczalne poziomy stężenia zanieczyszczeń powietrza w zakresie pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5 oraz benzo/a/pirenu były przekroczone w strefie mazowieckiej i stąd strefa (w tym powiat sierpecki) otrzymała klasę C. W przypadku pozostałych badanych zanieczyszczeń nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń i klasyfikowana jest jako klasa A. Jednak ocena ta prowadzona jest dla całej strefy mazowieckiej (bez wyodrębniania powiatu sierpeckiego), a jakość powietrza określana jest teoretycznie na podstawie danych i pomiarów z funkcjonujących na terenie województwa stacji

pomiarowych oraz informacji o emisjach przekazywanych przez zakłady przemysłowe. Jakość powietrza dla strefy mazowieckiej określona jest na podstawie komputerowych obliczeń rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń.

Na terenie miasta Sierpca w 2020 r. zamontowane zostały 2 czujniki niskoemisyjne. Łącznie działa 20 czujników mierzących w sposób ciągły pył zawieszony PM10 i PM2.5. Pomiary zanieczyszczenia powietrza wykonywane za pomocą tych urządzeń są pomiarami orientacyjnymi. Mierniki nie są urządzeniami pracującymi zgodnie z metodyką referencyjną, mogą więc stanowić jedynie podstawę do obserwacji tendencji zmian w zakresie emisji pyłów do środowiska, których źródłem jest głównie komunikacja oraz emisja z obiektów opalanych paliwem węglowym.

Jak wynika z informacji publikowanej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zanieczyszczenie powietrza substancjami gazowymi, w tym CO₂ w całej strefie mazowieckiej, nie przekracza dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń i strefa klasyfikowana jest jako klasa A. Jakość powietrza jednak w różnych obszarach powiatu sierpeckiego jest różna i jest uzależniona od lokalizacji zabudowy mieszkaniowej. Gorsza jakość powietrza jest niewątpliwie w pobliżu dróg oraz w rejonie, gdzie decydującym źródłem ciepła jest paliwo węglowe (osiedla domów jednorodzinnych).

Z punktu widzenia ochrony naszego zdrowia i życia szczególnie ważną substancją znajdującą się w powietrzu jest pył zawieszony. Pył, którego cząstki mają średnicę aerodynamiczną poniżej 2,5 mikrometra (μm) określany jest jako PM_{2,5}; podobnie definiujemy pył PM₁₀. To jak bardzo zanieczyszczenia pyłowe wpływają na zdrowie zależy nie tylko od ich stężenia w powietrzu i od czasu ekspozycji ale może też zależeć od rozmiarów, kształtu i składu chemicznego cząstek pyłu. Skład chemiczny pyłu zależy z kolei od jego pochodzenia (źródła). O ile istnieją dowody na szkodliwy wpływ na zdrowie pyłów pochodzących ze spalania paliw kopalnych lub biomasy, wpływ narażenia na pył mineralny pochodzący np. z erozji gleby jest niejednoznaczny. W skład pyłu pochodzącego z procesów spalania węgla, pochodnych ropy naftowej czy biomasy mogą wchodzić różne szkodliwe dla zdrowia substancje, np. rakotwórcze i mutagenne (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne) i ich pochodne, związki z grupy dioksyn (PCDD/F), a także metale ciężkie i przejściowe oraz ich związki.

Ze względu na brak materiałów porównawczych, zarówno ze strony WIOŚ jak i wykonanych map akustycznych i programów ochrony środowiska przed hałasem nie można określić tendencji zmian poziomu hałasu w powiecie sierpeckim. Główne źródła hałasu na tym terenie to komunikacja. Natomiast zakłady przemysłowe od lat dotrzymują obowiązujących norm w zakresie emisji hałasu i nie występowała potrzeba prowadzenia działań naprawczych. Analizując dane uzyskane za lata 2019-2020 można stwierdzić, że w okresie tym prowadzone były działania głównie skierowane na modernizację dróg oraz na rozwiązania w organizacji ruchu co powinno wpłynąć łagodząco na poprawę klimatu akustycznego.

Z prezentowanych w raporcie danych wynika, że na przestrzeni lat nie występuje zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym, a jego poziom jest znacznie niższy niż wartości dopuszczalne. W związku z tym nie ma potrzeby prowadzenia działań naprawczych.

Na terenie powiatu sierpeckiego wykonano szereg inwestycji z zakresu ochrony wód, w tym modernizację oczyszczalni ścieków, rozbudowę wodociągów i kanalizacji,

budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Jednak nadal w powiecie sierpeckim utrzymuje się duża dysproporcja pomiędzy ilością przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych. Na terenach wiejskich, obok wciąż niewystarczających i kosztownych inwestycji w gospodarkę ściekową, istotne znaczenie odgrywa rozproszenie gospodarstw wiejskich co powoduje, że budowa sieci kanalizacyjnych jest obciążona bardzo wysokimi kosztami. Rozwiązaniem dla tego typu utrudnień jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, które cieszą się na terenach wiejskich dużą popularnością.

Podjęte działania odgrywają istotną rolę w ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do wód. Należy pamiętać, że na jakość wód w sposób istotny wpływa również emisja z rolnictwa oraz zanieczyszczenia napływające z terenów sąsiednich.

Pomimo licznych działań w zakresie ochrony wód nie znajdują one wyraźnego odzwierciedlenia w klasyfikacji rzek w 2019 r., których ogólna jakość określana jest jako zła. Wynika to w dużym stopniu ze skomplikowanego sposobu oceny jakości wód, gdzie zmiana klasy związana jest z czynnikami fizyko-chemicznymi, biologicznymi i hydromorfologicznymi. W 2020 r. klasyfikacja rzek nie została wykonana ze względu na brak w tym okresie przepisów wykonawczych.

W gminach powiatu sierpeckiego prowadzona jest gospodarka odpadami zgodnie z wymogami prawa. We wszystkich gminach zorganizowana jest selektywna zbiórka odpadów oraz został wdrożony system gospodarki odpadami. Zgodnie z obowiązującym prawem przeprowadzane są przetargi na odbiór odpadów przez uprawnione firmy. Również w jednostkach gospodarczych znacznej poprawie uległa gospodarka odpadami przemysłowymi.

Istotną rolę odegrały zmiany ustawodawstwa w gospodarce odpadami oraz wprowadzenie w 2020 r. krajowej bazy danych o odpadach BDO, co pozwoliło na uporządkowanie gospodarki odpadami zarówno w jednostkach gospodarczych jak i w gminach, głównie w zakresie kontroli nad przepływem odpadów.

Pomimo wprowadzenia gminnych systemów gospodarowania odpadami nadal duża część odpadów przekazywana jest do ich odbiorców w postaci zmieszanej. Istnieje również dysproporcja w poszczególnych gminach w zakresie ilości odzyskiwanych odpadów.

W powiecie sierpeckim zasoby przyrodnicze uległy niewielkim zmianom. W latach 2019-2020 wykonano 3,5 ha zalesień co jest nieznaczne w stosunku do potrzeb. Natomiast tylko przez 2 lata powierzchnia lasów, pomimo zalesień, zmniejszyła się o około 10 ha (dane GUS). Zauważa się coraz większą dbałość organów Gmin i mieszkańców o szatę roślinną co poprawia walory krajobrazowe terenu.

Analizując dane zawarte w Raporcie należy podkreślić, że w powiecie sierpeckim realizowane były liczne działania w zakresie ochrony środowiska. Większość zaplanowanych w Programie działań została zrealizowana. Przyjęte cele są zgodne z celami określonymi dla województwa mazowieckiego, Polski oraz wszystkich krajów Wspólnoty Europejskiej.